

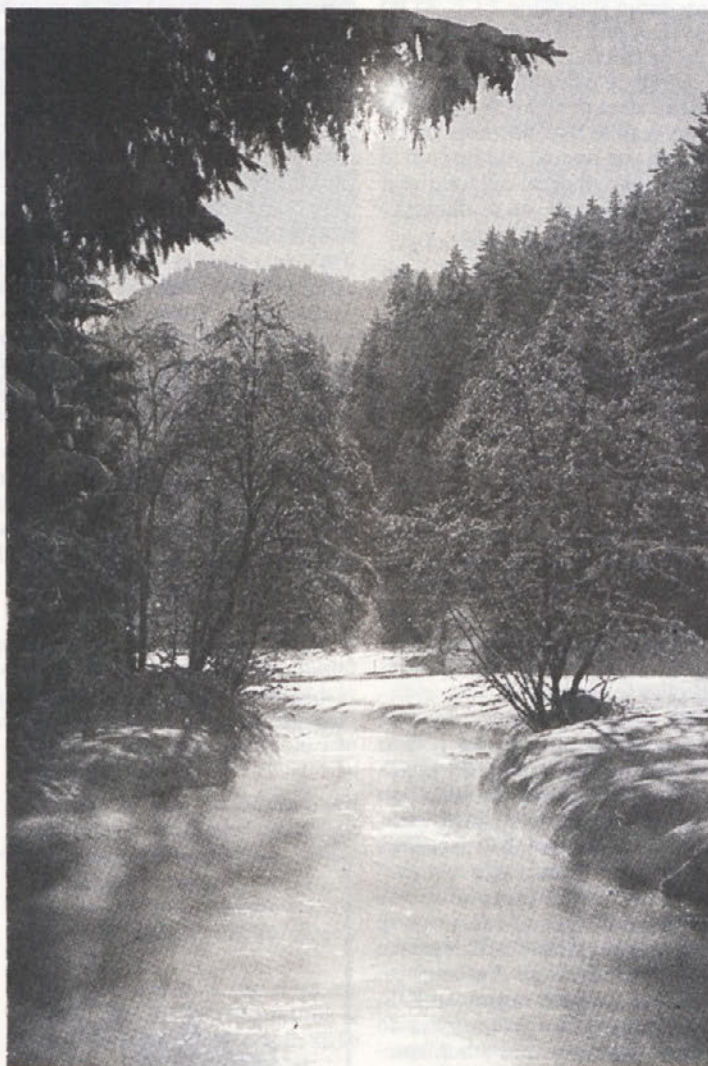


KURNIR

časopis kolektiva industrije motornih vozil

Novo mesto, 23. december 1987 št. 23-24 ✓
Novoletna izdaja

Srečno novo leto 1988



Zmagali bomo mi

Leto, ki ga končujemo, nam bo ostalo še dolgo v spominu. Bilo je burno leto, ko ni manjkalo uspehov, bilo pa je tudi nekaj nepotrebnih dramatičnih vložkov. Če bi se končalo n.pr. konec avgusta, bi lahko o letu 1987 govorili le v superlativih. Do takrat smo namreč lahko bolj ali manj vodili lastno poslovno politiko, če odmislim spomladanske zamrznitve cen, ki so k sreči kmalu popustile. Tako so bili naši »nasprotniki« le konkurentni na trgu, kupci so pa potrjevali pravilnost naših odločitev. V bitki za kupca smo se prav gotovo dobro odrezali, kar smo potrdili z dobrimi poslovnimi rezultati in stalno rastjo kvalitete naših izdelkov. Image IMV je ravno v letu kvalitete močno porasel. Za to gre zasluga prav vsem delavcem, ki so že spoznali, da nam edino kvaliteta zagotavlja mesto na trgu in ustrezen dohodek. Dobro ime je tisto, kar najbolje prodaja naše izdelke.

Ves ta čas smo vzporedno delali tudi na dolgoročnem avtomobilskem programu. Le-ta je pridobil na kvaliteti in se približeval tistim pogojem, ki smo si jih zadali pred dobrima dvema letoma. Prepričani smo, da bomo kljub težavam, ki se v Jugoslaviji neprestano kopičijo, že v bližnji prihodnosti prišli do kvalitetnega programa, ki bo odločil o naši usodi do leta 2000. Tudi v prikoliskem programu smo napravili velik korak naprej. Predvsem smo se kadrovske okrepili, vzpostavili normalne odnose z evropskimi proizvajalci prikolic in postali člani evropskega združenja ECF. Prihodnje leto bomo, kot je znano, gostitelji jubilejnega, 25. zasedanja skupščine ECF, ki bo maja na Bledu. Nasploh smo letos posvečali prikoliskemu programu izjemno pozornost, saj se zavedamo, da ne smemo zaostati v izredno hudi konkurenčni borbi v Evropi in izgubiti že pridobljene pozicije. K sodelovanju smo povabili tudi priznane strokovnjake iz tujine, ki nam bodo v prihodnjih nekaj mesecih poiskali še tiste notranje rezerve, ki jih sami ne znamo, in s tem ustvarili vse pogoje, da bo tudi ta program ustvarjal primeren dobiček in se tako obdržal med najboljšimi v Evropi. V IMV smo tudi na ta način dokazali, da se dejansko odpiramo v svet in da ekonomija ne priznava nobenih meja.

Razmere v kolektivu so se letos močno popravile. Okrepili smo stike z DPO in samoupravnimi organi. Razpoložene ljudi in delovno vzdušje sta stalno obravnavana na sejah kolegija kot sestavni del operativne problematike. Delovni človek in predvsem rezultati njegovega dela postajata vedno bolj osrednja tema naših razmišljanj.

Samoupravna organiziranost dobiva vedno jasnejšo podobo. Uredili smo že celo vrsto pomembnih aktov, rezultati referendumov so potrdili visoko stopnjo enotnosti kolektiva in so odraz zaupanja v poslovno politiko. Vodili smo tudi aktivno politiko OD in se v septembru že približali občinskemu povprečju. Stalno naraščajoča inflacija nam sicer nenehno ruši merila za objektivno primerjavo, vendar lahko rečemo, da so realni OD vseskozi naraščali in da smo počasi, vendar vztrajno zmanjševali velik zaostanek v OD, ki smo ga imeli še v letih 1984 in 1985.

V drugi polovici leta, natančneje v sredini septembra, pa je v naše poslovanje grobo posegla »država«, ki nam je naenkrat začela zaračunavati carino za tisti uvoz, ki je bil sicer namenjen izvozu, zviševala takse na uvoz in zniževala izvozne stimulacije. V trenutku je bilo s trudom pridobljeno dohodkovno ravnotežje pri izvozu podrt in zamenjano z grozljivo izgubo, ki je pretila, da nam že do konca leta izniči vse pridobljene rezultate. Da bi bila krivica še večja, so nekateri skupni programi, kot n.pr. JUGO-AMERIKA, AKA i.d.r., še naprej uživali dodatne beneficije in se krepko napajali iz zveznega budžeta, katerega je bilo treba seveda pokriti. Tem poskusom smo se morali upreti z vsemi sredstvi, pri čemer je treba poudariti, da nam je ves čas stal ob strani in tudi aktivno pomagal pri reševanju te problematike ves republiški IS, GZS, vse politične in delegatske strukture v republiki in mnogi posamezniki v federaciji. Z grožnjo po ustavitvi proizvodnje nam je končno vendarle uspelo prepričati ZIS, da nam je vrnil že pridobljeni režim uvoza za izvozno proizvodnjo do konca leta 1987, pri čemer pa so ostale negativne posledice sprememb stimulacij, vendar takšne veljajo za vse in ne samo za nas.

Komaj smo se izognili eni nadlogi, že je priletela druga, mnogo hujša. 14. novembra je ZIS objavil in sprejel protiinflacijski paket, ki naj bi državo rešil propada. Po našem mnenju bo ta paket potopil še preostali del zdravega gospodarstva! Kljub številnim slabim izkušnjam iz preteklosti je ZIS predpisal celo vrsto administrativnih omejitev, ki so neuresničljive in sprte z zdravno ekonomsko logiko. Od nas pričakuje, da bomo n.pr. za neki izdelek plačali 100 din, istega prodali za 70 din in imeli pri tem še dobiček. Rešitve tega problema v IMV seveda ne poznamo. V podobni situaciji je še velika večina drugih gospodarskih subjektov, ki prav tako ne vidijo drugega izhoda kot spremembo neživljenjskih predpisov.

IMV nima nobenih šans, da preživi te ukrepe, če bi le-ti v nespremenjeni obliki trajali do sredine drugega leta. Ker pa smo prepričani, da bomo »preživeli« tudi ta vihar, bomo naredili vse, da dosežemo čimprejšnjo spremembo odloka. Namesto da svoje sile usmerjamo v boljšo organizacijo dela, kvaliteto, trg itd., bomo, žal, izgubljali čas in denar za »dokazovanje« osnov ekonomije ljudem, ki bi to morali bolje obvladati kot mi. Če bi v IMV ukrepe do potankosti izvajali, bi v nekaj mesecih razprodali kompletno podjetje, pri čemer bi država ne dobila nič, podjetja ne bi bilo več, edino korist bi potegnili tisti kupci, ki bi uspeli priti do naših proizvodov po predpisanih cenah. Poteza bi bila logična edino v primeru, da bi država hotela nato tako razvrednotena podjetja prodati privatnikom.

Ukrepi so torej tako absurdni, da je po našem mnenju samo še vprašanje časa, kdaj bo program ZIS-a bistveno spremenjen oz. dopolnjen.

Kako se naj v IMV obnašamo ob vsem tem?

Še trše je treba prijeti za delo in trmasto vztrajati na zastavljeni poti. Ne smemo omahnuti v malodušje, ker vemo da velika večina Jugoslovanov misli enako kot mi. Jutri nas bo še več. Do takrat pa se moramo čimbolj usposobiti za pravo tržno tekmo, ki jo v IMV pravzaprav že dolgo poznamo. To bo tudi naša velika prednost. Z novim dolgoročnim avtomobilskim programom moramo postati najboljši jugoslovanski proizvajalec avtomobilov in ostati med petimi največjimi konvertibilnimi izvozniki. S prerajeno ADRIO si bomo še bolj utrdili mesto v Evropi in se kasneje ozrli tudi drugam. Zato bomo nadaljevali z vsemi programi notranje prenove tako programske kot kadrovske.

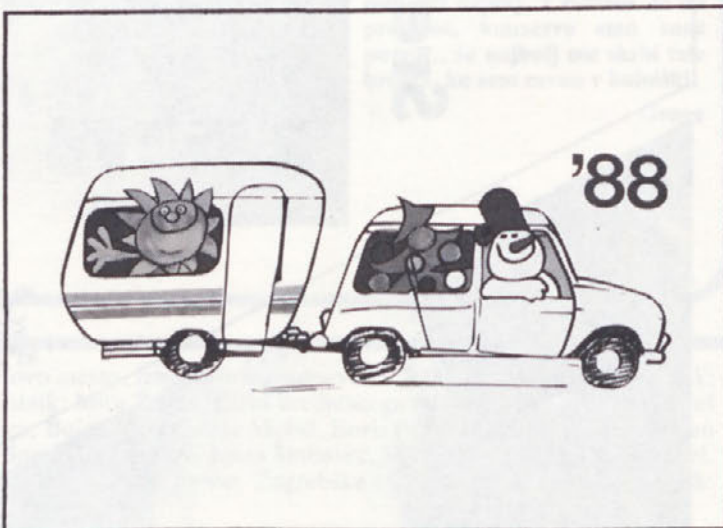
Prepričan sem, da bo velika večina kolektiva še naprej podpirala in uresničevala takšna prizadevanja in da bo tudi vodstvo še naprej uživalo polno zaupanje kolektiva.

Občasno se sicer pojavljajo skupni poskusi posameznikov znotraj IMV in v tesni povezavi z nekaterimi krogi izven IMV, da bi diskretirali vodstvo, zasejali razdor in spodkopali zaupanje, ki ga le-to še vedno uživa. Takšni poskusi seveda niso novi in tudi jutri še ne bodo povsem prenehali. Dejstvo pa je, da se tudi tem posameznikom manevrski prostor vedno bolj oži, saj postaja vedno jasnejše tudi njim, da bo le znanje in osebni ugled tisti, ki bo odločal o njihovem mestu v naši hierarhiji in ne blatenje drugih.

Kljub vsem tem težavam bomo letošnje leto zaključili pozitivno, čeprav bomo morali plačati ogromen davek družbi, ki povrh vsega še od tega nič ne bo imela. V drugem letu nas čaka še ogromno dela, imeli bomo tudi mnogo težav. Vse to pa naj še bolj dviguje delovno moralo in našo trdno odločnost, da na zastavljeni poti ne odnehamo. Na koncu bomo prav gotovo MI zmagovalci.

Želim, da bi konec leta vsi člani kolektiva z družinami in prijatelji čim lepše preživeli, si nekoliko odpočili, za trenutek pozabili na vse probleme okrog sebe, se iskreno povesečili in si nabrali novih moči za naloge, ki so že pred nami za drugo leto.

Predsednik PO IMV
Marjan ANŽUR, dipl. ing.



Zrcalo

Čeprav smo bralce KURIRJA že med letom seznanjali o posameznih aktivnostih v Proizvodnji V, je prav, da v novoletni številki še enkrat pregledamo, kaj smo delali. Ne nameravamo presojati, kaj je bilo dobro, kaj smo naredili prav, kakšne uspehe smo dosegli itd, saj bodo to opravili drugi, zato navajamo le nekaj dejstev. Podatki se nana-

šajo na 11 mesecev letošnjega leta.

Postavitev vozil R-4 je bila glede na enako obdobje leta 1986 za 14% večja. V obdobju januar–november 1987 beležimo postavitev 39963 vozil.

Tudi postavitev dostavnih vozil (331 vozil) je bila glede na enako obdobje v letu 1986 večja za 53,2%. Postavitev R-18 je bila 1303 vozila, proizvodnja vozil pa smo zaključili v septembru, zato podatki niso primerljivi z 11-mesečnim obdobjem lanskega leta.



Delovna morala raste. To dokazujejo delavci v proizvodnji vsakodnevno z doseganjem zastavljenih nalog.

Letos smo imeli v Proizvodnji V povprečno zaposlenih 446 produktivnih delavcev, kar je za 3% več kot v letu 1986 (431 delavec). Res pa je, da smo imeli letos 24-odstotni razhod, medtem, ko je bil razhod v letu 1986 »samo 21%«. S primerjavami lahko ugotovimo, da smo imeli na delu približno enako število delavcev kot v lanskem letu. V omenjenem obdobju smo imeli v Proizvodnji V 9170 ur zastojev. V omenjenem obdobju smo imeli v Proizvodnji V 9170 ur zastojev. Najpogostejši zastoji v Proizvodnji V so bili zaradi pomanjkanja karoserij (7760 ur), pomanjkanja materiala (599 ur), okvare dvigalk (245 ur).

V enajstmesečnem obdobju smo v Proizvodnji V opravili 18863 nadur. Največ nadur smo porabili pri montaži R-4 za kompletiranje nedokončane proizvodnje ter na adjustazi za predajo nedovršene proizvodnje.

Nasploh je v zadnjem času problematika materialne oskrbe vedno večja, zato je skrajni čas, da odgovorne službe posvetijo večjo pozornost pravočasni preskrbi z materialom.

V Proizvodnji V je bilo letos povprečno zaposlenih 58% moških in 42% žensk. Kvalifikacijska struktura pa je bila taka:

– 67,1 % nekvalificiranih delavcev,

– 3,5 % polkvalificiranih delavcev,
– 26,1 % kvalificiranih delavcev,
– 2,9 % delavcev s srednjo izobrazbo in
– 0,02 % delavcev z višjo izobrazbo.

Kakovost vozil smo v proizvodnji zagotavljali z velikimi težavami predvsem zaradi stalne nekompletnosti vozil. Toda kljub temu upamo, da bomo letos dosegli toliko željeni cilj, povprečje 120 AQR točk.

Tudi na področju industrijske higiene smo naredili določene premike, vendar se zavedamo, da so možnosti za bolj urejeno proizvodnjo še velike. Ne zadovoljujemo se z doseženim, ampak bomo ob pomoči spremljajočih služb zastavljene naloge tudi uresničili.

In na koncu izrabljam priložnost, da se vsem delavcem in sodelavcem zahvalim za sodelovanje ter zaželim srečno in uspešno novo leto 1988.

Ostanite še naprej takšni, kot ste bili v letu 1987, izpopolnjujte svoje znanje in delovne sposobnosti ter se zavedajte, da so vsi uspehi vaši, čeprav si jih nimalokrat pripisujejo drugi. Ne pozabite pa, da so vsi neuspehi in slabi rezultati tudi vaši neuspehi.

kurir

Vodja Proizvodnje V:
Anton Repovš

Samozavest in moč argumentov

Učinkovito politično delovanje in trdna politična in pravna podlaga pogojujeta samozavestno delovanje sindikalnih aktivistov v današnjih zaostrenih ekonomskih in političnih razmerah ter zahteva maksimalno mobilizacijo slehernega delavca v naši delovni organizaciji.

Dosedanje načrtovanje ciljev pomeni pripadnost kolektivu ter učinkovito uvajanje produktivnosti dela, boljše tehnologije, smotrnejše porabe delovnega časa, boljšega odnosa do dela in delovne discipline, prav tako k smotrnemu izkoriščanju surovin in reprodukcijskih materialov, k vsem vrstam varčevanja, in če odmislimo ukrepe, ki nas čakajo, menim, da rezultati ne morejo izostati.

V procesu opiranja na lastne sile mora biti sindikat tista politična moč, ki bo sposobna zavračati in se upirati vsem pojavom avtokratizma, malodušja in apatije. Z drugimi besedami, sindikat ima ne samo vso svobodo, ampak ima na razpolago tudi vsa sredstva, ki jih potrebujemo, da bi se lahko vztrajno bojevali za samoupravne pravice vseh nas in neposredne interese v celoti.

Skupni cilji nam veliko pomenijo. **Človek brez ciljev je človek brez pravega notranjega gibalca, brez teženj in hotenj, ki bi v njem prebujala skrite možnosti in sposobnosti.** Tudi naša delovna organizacija mora imeti nam jasne in znane cilje – ne le za bližnjo, marveč tudi za daljno prihodnost, sicer je brez poleta in perspektive, se nesmiselno utaplja v krizi in se sproti bori za golo preživetje.

Prepričan sem, da bomo imeli pred sabo v kratkem jasne cilje, spodbudne in vabljive, kljub precejšnjim oviram, ki bodo stale na tej poti. Menim pa, da nam bo z vztrajno akcijo vseeno uspelo.

Vrnitve nazaj ni in si je ne želimo, ker je grenak priokus iz leta 1986 šola za vse nas in širšo družbenopolitično skupnost.

Premiki na bolje v naši delovni organizaciji so vidni in znani širši javnosti, obenem je to dokaz, da je nagnjenost in želja slehernega delavca po izkazovanju in napredku zelo prisotna.

Vse bolj pogosto se sprašujemo, kaj je protiinflacijski program in kako je zastavljen plan razvoja Jugoslavije v prihodnjem letu.

Verjetno sledi grenak priokus resnice, za katero delavci našega kolektiva niso krivi.

Če citiram delno razpravo člana predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Janka Goleša:

»Način, ki ga predlaga resolucija, pomeni le slabe osebne dohodke delavcev v vseh družbenih dejavnostih in slabše delo, kar seveda znižuje raven kakovosti življenja vseh. Kaj pomeni socialna politika in uveljavljanje le-te in kaj socialna varnost delavcev? Kaj za Slovenijo pomeni program prestrukturiranja, po katerem je v nevarnosti okoli 120000 delovnih mest? Za koliko časa bi bili delavci ob delo?« (konec citata)

Iz samega citata je razvidno, da ne bomo hodili po preprogi iz samih dobrot in rož, ampak po...

Sprašujem se, ali je tudi za nas predviden košček svetlega neba in koliko časa nas bo gredo sonce.

Potreba po izkazovanju in napredku je neizogibna, zato menim, da vodstva osnovnih organizacij Zveze sindikatov in konferenc morajo imeti načelo najvišjih družbenih vrednot, DEMOKRATIČNOST.

Vizija razvite samoupravne socialistične demokracije s človeškim obrazom in širokimi mejami svobode in možnostmi za ustvarjalna hotenja vsakega je še vedno močan vir motivacije za družbeno delo, kljub neuspehom, zablodam in kriznim razmeram. Vemo, da nam take demokracije nihče ne more pokloniti, da je lahko le delo naših rok, naše ustvarjalne misli in vztrajnega, organiziranega delovanja.

Čas, v katerem živimo je potrebno čimbolj smotno izkoristiti, zato menim, da je potrebno vztrajati pri osnovnem načelu demokracije:

Bodi dober z ljudmi na svoji poti navzgor, da bodo ljudje dobri s teboj na tvoji poti navzdol.

Na koncu bi zaključil z besedami in željami, naj bo leto 1988 poslovno še uspešnejše od minulega.

Hkrati v imenu koordinacijskega odbora sindikata DO IMV želim obilo sreče, zdravja in zadovoljstva vsem delavcem IMV in njihovim družinskim članom.

Predsednik KO OOZS DO IMV
Mirko Mišičević

V IMV smo intenzivno pričeli uvajati krožke za izboljšanje proizvodnje, zato bi vas tokrat želeli podrobneje seznaniti z njihovim namenom in programom.

Razvoj tehnologije zahteva vedno nove oblike delavčevega udejstvovanja, pri čemer se pojavlja tudi čedalje več težav, ki so v neposredni zvezi s samim delovnim procesom. Reševanje težav kakovosti proizvodov, produktivnosti, stroškov poslovanja, rentabilnosti, varnosti in medsebojnih odnosov so danes v našem kolektivni deležna osrednje pozornosti.

Da bi uspešno reševali težave, smo se odločili, da sistematično uvedemo krožke za izboljšanje v celotnem IMV.

Krožki združujejo delavce v skupini po zaokroženih tehnoloških celotah, ki se redno sestaja, ugotavlja, analizira in rešuje težave. Člani krožka so delavci v proizvodnji, ki opravljajo enotne ali podobne delovne naloge in se srečujejo s podobnimi problemi.

DELOVANJE KROŽKOV V SVETU

Krožki so se najprej razvili (pred 20 leti) na Japonskem pod imenom Krožki kakovosti –

Nekaj več o krožkih za izboljšanje proizvodnje

Quality Control Circles. Nato so se razširili v ZDA (Lochned) in pod vplivom velikih firm v ZDA tudi v industrijsko zaprte dežele Evrope. Krožki so se razvili predvsem v velikih firmah v Angliji, Skandinaviji, Nemčiji in Franciji.

Danes krožki uspešno delujejo tudi v deželah tretjega sveta – Mehiki, Braziliji, Indiji pa tudi v Južni Koreji, Honkongu, na Taivanu in v drugih južnoazijskih deželah. Tudi v vzhodnih deželah poznamo že madžarski vladni program za uvajanje krožkov, v Nemški demokratični republiki to ni več novost, Kitajska pa je začela uvajati krožke že prej.

DELOVANJE KROŽKOV V IMV

V IMV smo začeli s sistematičnim uvajanjem krožkov v oktobru.

Posebnosti delovanja krožkov so:

- organizirano in sistematično reševanje problemov;
- člani krožka sami izbirajo probleme, ki jih bodo reševali;
- člani sami analizirajo in izpeljejo rešitve problemov;
- člani uporabljajo ustrezne naj sodobnejše in enostavne tehnike dela;
- delo članov krožkov je prostovoljno, vendar zahteva resno in zavzetno delo;
- delovanje krožkov motivira delavce za kvalitetnejše in produktivnejše delo, pri čemer se z lastnimi idejami, rešitvami in izboljšavami kreativno vključuje v delovni proces;
- delovanje krožkov vpliva tudi na izboljšanje medsebojnih odnosov in odnosa do dela.

ORGANIZIRANJE IN VODENJE KROŽKOV

Iz zbora delavcev zaključene tehnološke celote se prostovoljno opredeli za delo v krožkih 5 do 15 delavcev, optimalno je 8

delavcev. Krožke vodijo dobri in sposobni delavci iz te celote (izmenovodje, vodje oddelkov, vodje skupin, predelavci). Člani krožka se sestajajo vsakih 14 dni, v času, ki ga določi vodstvo TOZD, tako da je izguba delovnega časa čimmanjša.

Na sestankih vodijo zapisnik. Z rezultati pa seznanjajo vodstvo – kolegij TOZD. Delovanje krožkov koordinira pospeševalec Anton Fabjan, ki je zadolžen, da strokovno pomaga krožkom, zbira razne podatke, je vez med krožki in vodstvom TOZD. Dogovorili smo se, da bodo »odbori za pospeševanje krožkov« strokovni kolegiji TOZD.

Za svetovanje in izobraževanje smo se dogovorili, da bomo to urejali z Birojem za industrijski inženiring pri ISKRA ZORIN.

Delovanje krožkov bo stalna metoda reševanja problemov v proizvodnji.

Pričakujemo velike rezultate na področju izboljšanja proizvodnje, medsebojnih odnosov in odgovornosti do dela.

kurir

Vodja programa:
Božo Kočevar



A. Prikoliški program

November 1987

- | | |
|----------------|---------|
| 1. TO Mirna | 120,0 % |
| 2. TO Črnomelj | 120,0 % |

Tekmovanje glede kakovosti med tozdi oziroma proizvodnjami

- | | |
|--------------------|---------|
| 3. TPPP Šentjernej | 118,4 % |
| 4. TOKG Šmarjeta | 100,0 % |
| 5. TP Novo mesto | 90,2 % |
| 6. TAP Brežice | 87,4 % |

Maj – november 1987

- | | |
|--------------------|---------|
| 1. TO Mirna | 120,0 % |
| 2. TPPP Šentjernej | 110,0 % |
| 3. TO Črnomelj | 108,0 % |
| 4. TOKG Šmarjeta | 102,5 % |
| 5. TAP Brežice | 93,5 % |
| 6. TP Novo mesto | 92,0 % |

Najboljšo realizacijo v novembru in obdobju maj – november je dosegla TOZD TO Mirna –

več kot 120,0 %. Realizacija kakovosti pri obeh finalistih je še zmeraj pod planom.

B. Avtomobilski program

November 1987

- | | |
|-----------------------|---------|
| 1. Proizvodnja II. | 120 % |
| 2. Obrat Suhor | 109,7 % |
| 3. Tozd Beli Manastir | 106,0 % |
| 4. Proizvodnja V. | 99,3 % |
| 5. Proizvodnja I. | 92,5 % |
| 6. Proizvodnja III. | 87,9 % |
| 7. Proizvodnja IV. | 82,8 % |

Maj – november 1987

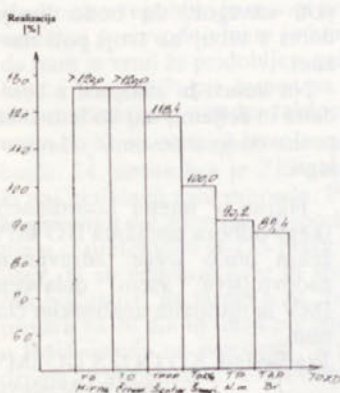
- | | |
|---------------------|---------|
| 1. Proizvodnja II. | 120,0 % |
| 2. Obrat Suhor | 106,4 % |
| 3. TOZD B. M. | 102,6 % |
| 4. Proizvodnja III. | 98,9 % |
| 5. Proizvodnja V. | 97,1 % |
| 6. Proizvodnja IV. | 86,6 % |
| 7. Proizvodnja I. | 85,4 % |

Najboljšo realizacijo v novembru in obdobju maj – november je dosegla proizvodnja II, več kot 120,0 %.

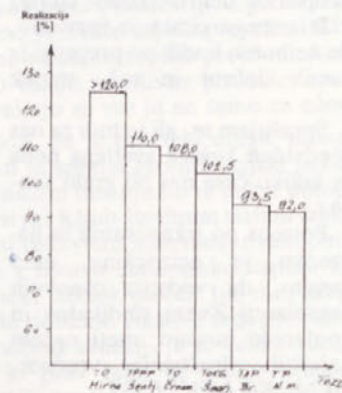
Služba informatike in instruktaze kakovosti
Nebojša Semen

kurir

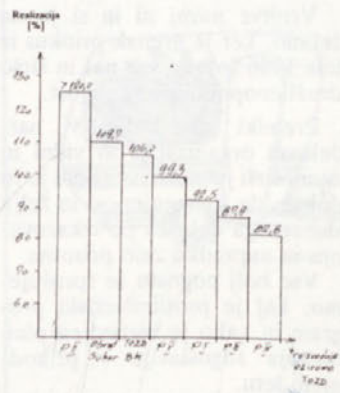
November 1987



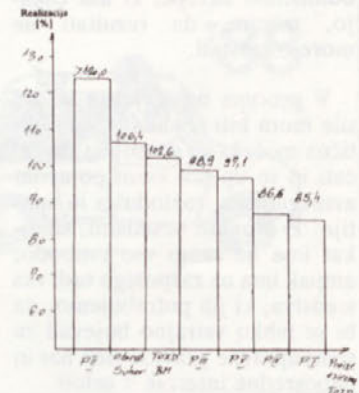
Maj – November 1987



November 1987



Maj – November 1987



Že nekaj časa je vsesplošno znano, da se na tržišču uspešno prodaja le kakovostno blago. Tega smo se zavedali tudi v IMV-ju in smo dali kakovosti status strateške usmeritve. Tako smo v tem letu izvedli dodatne aktivnosti za doseglo planskih ciljev kakovosti.



Izboljšajmo delovne pogoje – zagotavljajmo kakovost

Krožki za izboljšanje proizvodnje si utirajo pot tudi v naši IMV. Ni naključje, da so bili prvi krožki za izboljšanje proizvodnje v TOZD TP Novo mesto. V proizvodnji prikolic nikakor ne želimo nobene akcije prepustiti naključju.

Skupina, ki je pripravljena vsake štirinajst dni po eno uro nameniti razreševanju svojih problemov v najožjih delih proizvodnje, je zaživela. Problemi, zelo pomembni za določeno okolje, so se začeli razreševati. Interes za sodelovanje je zelo velik.

Poudariti pa moramo, da je bil program s področja izobraževanja v TOZD RI pod vodstvom Boža Kočevarja zelo dobro pripravljen. Skupaj s TOZD RI se bomo tudi delavci sektorja kontrole kakovosti trudili, da krožke razširimo v vse tozde.

Pri vpeljavi nam pomagata tudi zunanja sodelavca iz ISKRE Zorin (tov. Dolenc, tov. Mikuš). Trenutno deluje v DO IMV že šest krožkov. To so: v

TOZD TP Novo mesto dva krožka:

- vgradnja pohištva
 - izdelava »sendvič« sten;
- TOZD TA Novo mesto štirje krožki:

- oprema karoserije
- izdelava prem
- težka presernica
- vzdrževanje (STS).

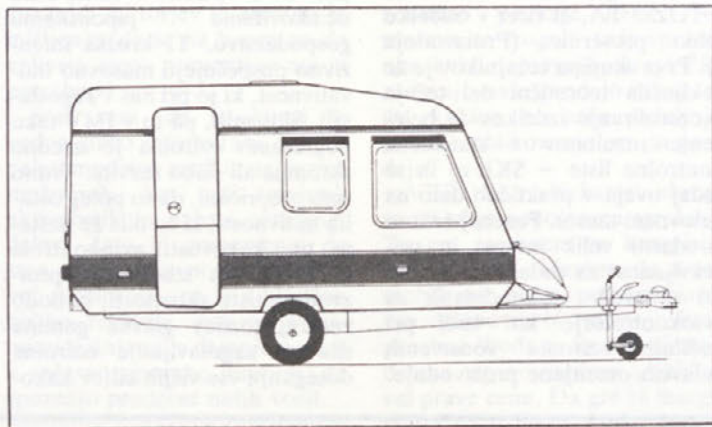
O delu in uspehih posameznih krožkov pa prihodnjic.

Služba kontr. kakovosti proiz. Anton Fabjan

Kako uspešni smo bili v borbi za boljšo kakovost prikolic?

Poleg izdelanih akcijskih programov za izboljšanje kakovosti na nivoju DO so tudi TOZD izdelale lastne akcijske programe za izboljšanje kakovosti. Določena analiza o realizaciji vseh programov še ni narejena toda rezultati vloženega truda za kakovostnejši izdelek se že kažejo. Ti rezultati bi bili lahko še boljši, če bi se sleherni zaposleni v IMV-ju zavedal pomena kakovosti in svoje delo še kakovostnejše opravil, saj na kakovost izdelka vplivamo posredno ali neposredno vsi zaposleni, ki delamo za prikolice.

Z kakovostjo same prikolice, kot končnega izdelka, kakor tudi z kakovostjo sestavnih delov ne moremo biti povsem zadovoljni pa čeprav smo v iztekaajočem se letu v ta namen veliko storili. Tako je izhodna



Še drobtinica k letu kakovosti

Cev, ki jo vidite na sliki, povezuje napo z dimnikom na strehi v prikolicah c 15, namenjeno za izvoz in lahko kar uspešno opravlja svojo funkcijo. Če pa bolje pogledate, kako smo jo odrezali, bi človek pomislil, da nam to delo opravljajo miši. Stari mojstri so včasih rekli: »Ni dobro, če ni vsaj videti dobro«. Ne pozabimo, da je prvi vtis o kvaliteti vendarle vizualen. Podrobnih primerčkov se da videti še veliko, kar ozrite se okoli sebe.

S. Drab



kakovost prikolic v porastu, posebno v TOZD TAP Brežice, kjer se je v primerjavi z letom 1986 izboljšala za 9,5 %. Nekoliko manjši porast izhodne kakovosti beležimo v TOZD TP Novo mesto. Tudi v TOZD proizvodnje delov je kakovost v porastu toda še veliko moramo storiti, da bomo lahko rekli, da smo z kakovostjo povsem zadovoljni.

Tudi informacije iz tržišča so v primerjavi z lanskimi ugodnejše v smislu kakovosti, čeprav nam še vedno očitajo nepotrebne napake, takozvanega finiša, oziroma nepotrebnih šlamparij. Še vedno je veliko drobnih napak, ki kupca motijo, kot tudi neposrečenih alternativnih rešitev.

Na področju le-teh bomo morali narediti red in disciplino saj alternativne rešitve lahko uveljavijo le tisti, ki je uveljavil osnovno rešitev.

Za boljšo kakovost delov, kot tudi prikolic, bo potrebno še večjo pozornost posvetiti sami pripravi izdelka (razvoju in osvajanju izdelka) saj je še vedno preveč sprememb v sami proizvodnji, kar seveda bega proizvodnjo in vpliva na slabo kakovost.

Tudi vprašanju tehnološke in planske discipline bomo morali posvetiti še precej pozornosti. Elementi iz proizvodnje delov prihajajo običajno z večdnevno zamudo, kar slabo vpliva na izhodno kakovost in količino montažerjev.

Skratka, za boljšo kakovost prikolic moramo še veliko storiti. Toda tudi z doseženim smo zadovoljni in lahko izrečemo priznanje vsem, ki so na to vplivali, še predvsem pa delavcem v uspešnih proizvodnjah. Uspehi v tem letu nam naj bodo vzpodbuda za še kakovostnejše delo in samo kakovost izdelka v letu 1988.

SEKTOR KONTROLE KAKOVOSTI
Anton GUŠTIN

Izmenjava izkušenj vse pogostejša

Tudi na področju preverjanja kakovosti naših vozil so potrebne velike izkušnje in poznavanje zahtev kupca. Tako jih nenehno in vse pogosteje izmenjujemo z Renaultom. Prave dni je že četrtič v tem letu pri nas predstavnik za kakovost G. Allanic. Skupaj z nami preverja kakovost naših vse bolj priljubljenih »katrc«. V sektor kontrole kakovosti (službo kontrole kakovosti proizvodnje) prihaja že nekaj let in svoje izkušnje

prenaša v našo kontrolo in proizvodnjo.

Sodelovanje z njim nam je postala vsakdanjost. Združuje nas skupna želja: »Kupcu prodati čim boljše vozilo«.

Letos v letu kakovosti nam je uspelo s skupno akcijo izboljšati kakovost in doseči raven kakovosti nad 120 AQR točk. Rezultat zadnjega ocenjevanja vozil g. Allanica je bil 125,9 AQR. S tem smo lahko zadovoljni, saj

vemo, da tako naši skupni napor niso bili zaman.

Za tako dober rezultat je potrebno dati vse priznanje proizvodnim organizacijskim enotam in vsem ostalim spremljevalnim službam. Pričakujemo, da se bo ta trend nadaljeval tudi v decembru, ko planiramo 125 AQR točk.

Služba kontrole kakovosti proizvodnje:
Anton Fabjan

Kakovost v letu 1987

V lanskim zadnjim oziroma novoletni številki je poslovodni odbor seznanil člane kolektiva s svojim sklepom, da se leto 1987 označi kot LETO KAKOVOSTI. V zvezi s tem so bile izvedene zelo široke aktivnosti tako v samem sektorju kontrole kakovosti, delovni skupnosti skupnih dejavnosti kot v tozdih. Pripravili smo obsežen program aktivnosti za LETO KAKOVOSTI, katerega glavnina aktivnosti je v celoti realizirana, kar je gotovo spodbudno. Proizvodni tozdi so letos prvič pripravili obsežne akcijske programe za zagotavljanje planiranih ciljev kakovosti. Realizacija teh aktivnosti je predvsem v avtomobilskem programu zelo visoka, kar se tudi odraža v doseganju sicer visoko zastavljenih planskih ciljev kakovosti. Ob tem želimo poudariti, da je večina proizvodnih tozdov že pripravila akcijske programe za zagotavljanje kakovosti v letu 1988.

V avtomobilskem programu je v teku še poseben projekt PLAN DE PROGRESS, ki ga sestavljajo trije podprojekti, in sicer:

- ZAVEDNOST OSEBE O POMENU KAKOVOSTI
- INDUSTRIJSKA HIGIENA
- IZOBRAŽEVANJE

Podprojekt Zavednost osebja o pomenu kakovosti je razdeljen na tri časovna področja: kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne aktivnosti. S srednjeročnega področja, ki se zaključuje ob koncu letošnjega leta, bi želeli posebej opozoriti na te aktivnosti:

- Uvajanje TIMOV KAKOVOSTI
- Uvajanje AVTOKONTROLE (AK)
- Uvajanje KROŽKOV ZA IZBOLJŠANJE PROIZVODNJE (KIP)

- Sistemsko delo z dobavitelji

- Izpopolnitev sistema nagrajevanja po kakovosti dela (KAKOVOSTNA NORMA - KN)

- Izpopolnitev sistema vzdrževanja in kontrole kakovosti delovnih sredstev

- Postavitev STOJNIC (»STANDOV«) KAKOVOSTI

- Postavitev sistema izobraževanja na področju integralnega upravljanja in kontrole kakovosti (IUKK)

Timi kakovosti, ki smo jih v letošnjem letu vpeljali v oba programa, predstavljajo siste-

matično obliko reševanja problematike kakovosti, saj sodelujejo poleg najozžjega vodstva TOZD (direktor) še ostali vodilni delavci iz proizvodnje, konstrukcije, tehnologije, vzdrževanja, kontrole in po potrebi tudi dobave oziroma nabave. V letošnjem letu oziroma decembra smo začeli poizkusno uvajati tudi avtokontrolo v TOZD TA, in sicer v oddelku lahke presernice (Proizvodnja I). Prva skupina tečajnikov je že zaključila teoretični del tečaja (kontroliranje izdelkov in beleženje rezultatov v statistične kontrolne liste - SKL-e) in se sedaj uvaja v praktično delo na delovnem mestu. Posebej želimo poudariti velik interes in pripravljenost za sodelovanje tako pri delavcih - kandidatih za avtokontrolorje kot tudi pri vodilnih oziroma vodstvenih delavcih omenjene proizvodnje.

Pričele so se strokovne priprave na volitve samoupravnih

Volitve pred vrati

V začetku februarja bodo potekli mandati vsem samoupravnim organom v temeljnih organizacijah, delovni skupnosti in na ravni delovne organizacije IMV.

Za osvežitev spomina naj povemo, da gre za:

- delavske svete, komisije samoupravne delavske kontrole in disciplinske komisije v tozdih in delovni skupnosti ter za
- delavski svet in odbor samoupravne delavske kontrole na ravni IMV, v katere bomo volili delegate po postopkih, določenih v statutih, torej na tajnih volitvah.

Strokovna služba kadrovsko-

Prikolice na domačem tržišču

Po dveletnem zatišju smo v letošnjem maju ponovno pričeli oživljati prodajo prikolic prek lastne prodajne mreže. Pomagali smo si z močno propagandno akcijo prek vseh medijev in prvi rezultati so tu. Resda niso rekordni, so pa spodbudni, kajpak ob dejstvu, da je prodajna sezona za prikolice v prvih mesecih. Tako je 260 prikolic pred majem prodal Slovenijales, 460 pa naše poslovalnice. To pove, da smo domačim kupcem prodali 720 prikolic, od tega 70 kamperjev,

že novembra smo poizkusno začeli z novo obliko animacije delavcev iz neposredne proizvodnje za bolj kakovostno delo. To so krožki za izboljšanje proizvodnje. Poizkusno smo jih začeli uvajati v obeh programih tako v TOZD TA (oddelek prem, oprema karoserije) kot v TOZD TP-NM. Krožki za izboljšanje proizvodnje, v tujini poznani pod nazivom Quality Circles, izhajajo iz daljne Japonske, države, ki ima danes najtrdnjše ali morda celo najmočnejše gospodarstvo sploh. Tudi uspešno delovanje teh krožkov širom po Japonski je verjetno prineslo svoj delež k danes tako učinkovitemu japonskemu gospodarstvu. Ti krožki intenzivno pospešujejo masovno inovativnost, ki jo pri nas v Jugoslaviji, Sloveniji, pa tu v IMV tako pogrešamo oziroma je izredno skromna ali slabo razvita. Trdno smo prepričani, da so poleg ostalih aktivnosti, ki so bile že našte, timi kakovosti, avtokontrola in krožki za izboljšanje proizvodnje tiste aktivnosti, ki bodo znotraj tozdov glavna gonilna sila za zagotavljanje oziroma doseganje vse višjih ciljev kako-

vosti, ki jih zahtevajo visoko razvita zahodna tržišča in na katere mi izvažamo veliko svojih izdelkov.

Rezultati zadnjih mesecev na avtomobilskem programu kažejo trend še nadaljnega izboljševanja kakovosti, saj je bil novembra dosežen eden najboljših mesečnih povprečnih rezultatov izhodne kakovosti za vozilo R-4 (124,1 AQR točk) zadnjih let. Predstavniki RNUR iz Francije (g. Allanic), ki je ocenjeval vozila v drugi polovici novembra, je dal visoko oceno za naša vozila - 125,9 AQR točk, kar je najboljša ocena zadnjih nekaj let. Ti rezultati, za katere je potrebno dati največje priznanje delavcem v proizvodnih organizacijskih enotah ter delavcem v tehničnih in vseh ostalih spremljavalnih industrijskih enotah vključno s kontrolo, naj nam bodo spodbuda - tako za avtomobilski kot za prikoliški program - za še boljše in višje dosežke na področju kakovosti v letu 1988.

SREČNO!

kurir

Sektor kontrole kakovosti
Bojan Tomšič

organov za obdobje 88/90:

nelahko nalogo utrditve samouprave po daljšem obdobju »zamrznjene samoupravne demokracije«, pač spričo ukrepov družbenega varstva v preteklosti. Zato jim gre posebno priznanje, saj smo v borih dveh letih skorajda povsem rekonstruirali in normativno opredelili celotno samoupravno organiziranost IMV, pošteno zagrizli, v nadvse problematično področje delitve dohodka in novih meril nagrajevanja, skratka, naredili marsikaj, da je naša delovna organizacija dobila jasno organizacijsko strukturo, primerno za nadaljnje razvojne koncepte in ambiciozne gospodarske načrte.

Na dosedanjih izkušnjah temeljijo tudi nekatere novosti v zvezi z volitvami, ki smo jih sicer že zapisali v statutih. Recimo le, da bo novi delavski svet delovne organizacije sestavljalo bistveno manjše število delegatov kot doslej - le 29, doslej pa kar 65. S tem seveda ne bo nič prikrajšana samoupravna demokracija, saj bo delavski svet lahko operativnejši in bo lahko razvil nove vsebinske kvalitete ter tako le okrepljeno bistvo delegatskih načel v praksi.

Toliko ob tej priložnosti, v naslednjem Kurirju in Informatorjih pa vse o poteku aktivnosti (rokovnik), nosilcih in drugem, da bi se tudi na teh volitvah vsaj za korak približali željenemu cilju: PRAVE LJUDI NA PRAVO MESTO!

kurir S. G.

Miranom Verdalom, podpredsednikom PO DO IMV

Sredi leta si je uredniški odbor začrtal nalogo, da v okviru novih rednih rubrik uvede tudi redno rubriko s področja komercialnih aktivnosti. Žal nam to iz objektivnih, še bolj pa subjektivnih razlogov ni uspelo, tako da to obveznost prenašamo v naslednje leto. Ugotavljamo namreč, da je ravno v tozdu Commerce (na osnovi izkušenj) dokaj težko priti do informacij. To pa nikakor ne koristi zanimanju zaposlenih, ki sicer vlada za to področje, saj ustvarjeni proizvod, ki ne najde poti do kupca, nima nikakršnega pomena. Zanima nas, kaj vi menite o tem oziroma kakšni so vaši predlogi, da bi delavce (tudi s pomočjo Kurirja) v bodoče o aktivnostih tozda Commerce bolj informirali?

VERDEL: »Presenečen sem, da imate prav s tozdu Commerce posebne težave. Na področju trženja se informacije prepogosto menjajo, spreminjajo in s pomočjo Kurirja glede na štiri-najstrednevo izhajanje ne bi mogli biti ažurni. Sicer pa menim, da prepodrobne, komercialne informacije za bralce Kurirja prav gotovo ne bi bile preveč zanimive. Ob vprašanjih, o čem pravzaprav obveščati člane kolektiva, razmišljamo predvsem o tem, kako čim uspešneje izpeljati komuniciranje med nami in prodajnimi organizacijami. Razmišljamo o izdajanju posebnega biltena, s pomočjo katerega bi lahko ažurno obveščali o vseh pomembnih dogajanjih, vezanih na naše sodelovanje z njimi.

Slehera informacija pa naj bi imela vodilo, da image naše delovne organizacije še izboljšamo. Pa naj ne gre le za tržno komuniciranje v raznih oblikah propagandnih aktivnostih, ki smo jih med letom močno okrepili, pač pa za vse vidike komuniciranja – tudi Kurirja, ki ga pozorno berejo tudi naši poslovni partnerji in ima prav zaradi tega pomembno vlogo.«

KURIR:

Ob podatkih, ki jih je dal plansko-analitski in računovodski sektor, so pa iz periodičnega obračuna za prvih devet mesecev iztekajočega se leta, ugotavljamo, da se pozitivni trendi, ki so se pojavljali v našem lanskem poslovanju, nadaljujejo.«

Ugotovili smo jih tudi na področju trženja. Nam lahko podrobneje spregovorite o njih?

VERDEL: »Na področju prodaje trg vsak dan bolj čutimo; prilagajamo se tržni situaciji in po svojih močeh uveljavljamo tržne zakonitosti. Seveda pa je težko čez noč premagati stere-

otipe iz polpreteklosti, ko so bila vozila na moč iskano blago in je bila vloga prodajalcev enaka distributerski. Včasih smo se kupcev morali otresati, danes je drugače. Ob tem ne gre pozabiti, da niso vsi rezultati odvisni zgolj od zunanjih faktorjev in zmotno je misljenje, da se na kupca ne da vplivati, samo posvetiti se mu je potrebno.

Sam vem, da so kupci še vedno slabo informirani, tako o paleti modelov vozil in nakupnih možnostih, kot tudi servisnih aktivnostih in nabavi rezervnih delov. Zato ni pomembno, da smo stikom z javnostjo posvetili več pozornosti, ne le s klasično obliko reklame, pač pa s testnimi vožnjami, z dajanjem vozil v začasno uporabo kupcem, da spoznajo prednost naših vozil.



Več pozornosti posvečamo tekmovalnim uspehom vozil IMV-Renault, za kar odmerjamo precejšnja sredstva, saj gre za naložbo, ki se bogato obrestuje. Nekateri o tem sicer še niso povsem prepričani, vendar vrednost teh naložb zlahka ugotovimo, če pogledamo čez mejo! Zavedati se moramo, da je za reklamo tedaj, ko se ti že kopičijo zaloge, prepozno, pač pa mora biti ta nenehna, saj nam je ne nazadnje v veliko pomoč pri oblikovanju in ohranjanju image visoko renomiranih znamk.«

KURIR:

V devetmesečnem poslovnem poročilu ugotavljamo 3.947.629.000 din ostanka čistega dohodka in kot lahko vidimo iz primerjave z enakim obdobjem lani, smo bili neuspešni pri vseh programih razen prvi

predaji R-18. Dinamičen plan prodaje je bil realiziran 103 %. Nam lahko poveste, kateri so po vašem mnenju poglavni vzroki naše uspešne prodaje v tej gospodarski krizi, ko vendar vsakodnevno ugotavljamo nenehno padanje moči? Ne moreva se izogniti tudi vprašanju, kako najnovejši ukrepi ZIS zadevajo našo prodajo in, seveda, kakšna bo naša nadaljnja politika oblikovanja cen in prodaje?

VERDEL: »Nekateri ukrepi se mi zdijo popolnoma zgrešeni. Tu gre predvsem za kompleks urejanja cen. Menim, da avtomobili niso blago, pomembno za vso državo in bi po moje brez posebne škode za funkcioniranje države trg neizogibno izoblikoval prave cene. Da gre za marginalno vrsto blaga, lahko ugotovimo tudi iz dejstva, da le 0,6 % državljanov SFRJ v tekočem letu kupi osebno vozilo.

Administrativna logika je prinesla hudo dispariteto, ki nam onemogoča prodajati po cenah, ki so nam odrejena, brez izgube na substanci. Vsak prodani avto pomeni zmanjšanje premoženja IMV, torej izgubo, seveda z vsemi posledicami tudi na področju osebnih dohodkov.

Z vsemi proizvajalci vozil smo skupaj enotno ugotovili absurdnost tega položaja in poizkušamo prek vseh odločujočih in vključno s predsednikom Mikuličem in pristojnih forumov spremeniti določila obeh odlokov, to pa preprosto z namenom, da bi preprečili državi, da iz normalnega poslovanja uspešnega podjetja ne naredi izgubarja. To bi si želelo sicer nekaj tisoč YU kupcev, ki bi vozila kupili po zelo nizkih cenah, ki so daleč od inodomicilnih cen in globoko pod lastnimi cenami!«

KURIR:

Že omenjeni uspehi v prodaji so plod dela delavcev tozda Commerce, za katerega pa pogosto slišimo, da je kadrovsko šibak in pod povprečjem zahtevane kadrovske strukture, na drugi strani pa je po številu zaposlenih preobsežen. Še vedno lahko slišimo, da ne prodajamo, pač pa pišemo fakture, kar nedvomno ne drži, saj se je prav v tem letu na področju trženja marsikaj spremenilo.«

Nam lahko naštejete najpomembnejše posege, ki so bili storjeni na tem vse bolj občutljivem področju?

VERDEL: »Strinjam se z vami, da se je marsikaj spremenilo. Že dolgo več ne pišemo samo računov, kakor nekateri ocenjujejo delo prodaje. Prihajamo do končnih organizacijskih shem, ki bodo v Commerceu pomenile racionaliziranje vodstvenega kadra. Zmanjšali bomo število vodij in šefov po nazivih, obenem pa povečali odgovornost posameznikov za delo. S to reorganizacijo omogočamo krepitev naših poslovalnic v smislu celovitega obvladovanja prodajno-servisnih funkcij. Odločilen korak k zmanjšanju števila delavcev je v vključevanju višje stopnje računalniške obdelave podatkov. Seveda pa je vse to v tesni povezavi s strokovnim usposabljanjem, dovezetnostjo za novost in motiviranostjo ljudi.«

KURIR:

Zanima nas, kaj je z akcijo, ki ste si jo zastavili v začetku leta, da se vozila IMV in Renault začno agresivneje uveljavljati tudi na jugu države. Vemo, da je bila v teh predelih naša prodaja še daleč od ponujenih možnosti in so bile šibko organizirane tudi vse poprodajne aktivnosti.

Kaj nam ob koncu leta lahko poveste o tem? Seveda pa se v zvezi s tem ne moremo izogniti vprašanju o vlogi in pomenu naših poslovalnic širom po domovini. Pomen teh je v zadnjih letih nenehno nihal, nekaj poslovalnic smo celo zaprli. Kakšno vlogo jim nameenjate danes?

VERDEL: »Interes IMV je, da se vključi v celotno jugoslovansko tržišče in večji ali manjši rezultati nam pomenijo različen odnos IMV za posamezne dele države. Gre za posledice objektivnega stanja – tako na strani samega IMV (pokrit s servisi, rez. deli, uveljavljenost samih proizvodov, komuniciranje z javnostjo) kot upoštevanje realnost kupne moči. Seveda vlagamo na teh področjih še posebne napore tako glede same prodaje kot tudi poprodajnih aktivnosti, saj želimo ostati jugoslovanska firma.«

KURIR:

Ne gre se slepiti z iluzijo, da imamo dobro servisno organizacijo, saj pritožbe dežujejo z vseh strani, zato nas toliko bolj zanima, kaj bomo storili, da bi bilo drugače?

(Nadaljevanje na str. 26)

Obljuba dela dolg. Ko smo vas v 20.-21. številki Kurirja seznanili s podpisom protokola o izbiri partnerja za izgradnjo tovarne, transfer tehnologije in proizvodnjo ADRIA prikolic v tovarni MAZ iz Minska, smo vam obljubili več informacij o tem ob podpisu pogodbe. V ta namen smo prosili Antona Kuharja, programskega vodja, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

KURIR: Od začetne ideje in prvih pogovorov s predstavniki SZ v zvezi s prodajo tehnologije prikolic je preteklo kar nekaj časa, mislim, da 4 leta. Nam, prosim, poveste, kaj vse se je dogajalo s tem v zvezi v teh letih?

KUHAR: »Teško razlagam poslovna dogajanja in IMV, ki so bila leta nazaj, še posebej, če o tem ni ustreznih zaključkov oz. protokoliranih dejstev. Lahko pa rečem, da se je konkretna ideja o morebitni izgradnji tovarne prikolic izoblikovala na srečanju predsednika IS SR Slovenije in predsednika vlade Beloruske republike, in sicer v drugi polovici leta 1985. Na tem srečanju so bili tudi predstavniki Slovenijalesa Ljubljana, predstavništva v Moskvi. Takrat so bile navedene možnosti gospodarskega sodelovanja še na drugih področjih, kot so: gradbeništvo, bazna kemija, proizvodnja zdravil, usnjarska industrija itd.

Obdelava te ideje, kot ste rekli, se je dejansko pričela z našim prvim obiskom investitorja v BELAVTOMAZ-u iz Minska konec leta 1985, potekala pa je v organizaciji Slovenijales, DO trgovina, predstavništva v Moskvi. Šele takrat smo v konkretnem dialogu z bodočim koristnikom naše tehnologije proizvodnje prikolic spoznali njihove zahteve, okvirne predpostavke bodočega projekta ter lokacijske danosti za gradnjo take tovarne. To je bila groba podlaga za izdelavo tehničnih osnov naše ponudbe. Obenem smo bili seznanjeni, da namerava sovjetski partner pridobiti ponudbo ne samo od nas, temveč še od ostalih proizvajalcev prikolic iz zahodne Evrope. To dejstvo nam je dalo še več poslovne vztrajnosti, da se naša tehnologija enakopravno kosa z ostalo, saj s tem potrjujemo sodobnost konstrukcijske zasnove, kakor tudi tehnologijo procesa proizvodnje naše prikolic. Danes vemo, da je imel sovjetski kupec na razpolago 7 ponudb, večina le-teh, se je močno približala naši.

V procesu dodelave projektne naloge, sprejetega tehničnega protokola do izstavitve prve ponudbe je preteklo približno pol leta. Ta čas so naši strokovnjaki mogli podati odgovore na vrsto vprašanj ter definirati vse tehnične elemente bodoče tovarne, izdelka, ki bo predmet

Prvič prodajamo svoje znanje

pogodbe, kakor tudi cene posameznih postavk, ki nastopajo pri tako kompleksnih poslih, kot je ta projekt.

Investitor je želel imeti v naši ponudbi vse – od hale, tehnološke opreme, vseh instalacij do projektov za izgradnjo in montažo ter konstrukcijsko in tehnološko dokumentacijo prikolic IMV. Predmet te pogodbe sta bila le dva tipa prikolic, in sicer 350 in 400.

Na podlagi prve ponudbe, ki je obsegala navedeno celoto, se je šele pričel postopek usklajevanja tehničnih elementov projekta, in sicer proti koncu lanskega leta in na začetku tekočega. Največje težave so nastale, ko se je ugotovilo, da na njihovem trgu ni možno dobiti nekaterih materialov, ki pa povratno vplivajo na izbiro tehnološke opreme.

Naj navedem le en primer. Za našo proizvodnjo nam dobavitelj odostavlja že razmaščeno in pre-

dlakirano pločevino. Tam to ni tako in zaradi tega smo morali poiskati drugačne rešitve, ki so vplivale na izbiro drugačne opreme, kar je končno imelo za posledico tudi nekoliko povečane površine bodoče hale. Ti problemi so bili v celoti razrešeni v zadovoljstvo obeh strani. Lahko rečem, da smo si s strokovnim pristopom pri razreševanju vprašanj, ki niso izključno naša, priborili pomembno pozicijo za našo ponudbo, čeprav se je pozneje izkazalo, da smo bili cenovno najdražji v primerjavi z ostalimi, ki so se potegovali za ta posel.

Končno oblikovana ponudba, ki obsega prek 130 strani, je bila do podrobnosti pregledana na zunanjetrgovinski hiši Avtopromimport iz Minska, ki je obenem tudi podpisnik pogodbe in v tem poslu zastopa investitorja iz Minska. Vrednost ponudbe je znašala 13,3 milijonov klirinških dolarjev.

Z obiskom predstavnikov investitorja v IMV avgusta so se v bistvu končali tehnični in pričeli komercialni pogovori, ki so se potem v dveh etapah nadaljevali v Moskvi.

Pogovori so bili izredno zahtevni. Sovjetski partner je strokovno in do najmanjše podrobnosti primerjal našo ponudbo z ostalimi. Med pogajanja, ki so večinoma trajala tudi po 12 ur na dan, se je napolnil izoblikoval njihov kakor tudi naš predlog. Vsa dela, ki jih investitor lahko opravi, niso predmet naše pogodbe, to pa so npr. temelji do kote »O« večine instalacij, zlasti elektroinstalacij, nekateri manj pomembni stroji in pripomočki itd. Ko smo odšteli dela, ki jih bomo sami izvajali in niso naša obveznost, ter planiran del popusta za uspešna pogajanja, se je pokazala končna vrednost, in sicer 9.680.000 CL. dolarjev. Ta vrednost zagotavlja vsem udeležencem v tem poslu dobro rentabilnost, nam v IMV kot tehnološkemu partnerju pa plačilo znanja skoraj do nivoja, kot smo si ga tudi interno zastavili.



Kratko in jedrnato

Ob zaključku leta je prav, da izveste nekaj podatkov s področja kadrovskih služb. Podatki so morda skopi, so pa zgovorni.

Konec novembra je bilo v naši delovni organizaciji zaposlenih 5789 delavcev, od tega v avtomobilski dejavnosti 52,5 %, v prikoliški 32 % in v TOZD skupnega pomena 15, 5 %. Kljub določilom plana za 87. leto, da se število zaposlenih v tekočem letu ne sme povečati, smo glede na potrebe v TOZD zaposlili skupaj 855 novih delavcev, vključno s študenti.

Delovno razmerje je prekinilo 558 delavcev. Število zaposlenih se je tako povečalo 297 delavcev, od tega za 112 v avtomobilski dejavnosti, 162 v prikoliški in

za 23 delavcev v TOZD skupnega pomena. Fluktuacija je za obdobje januar–november 8,8 % in je bistveno manjša kot v preteklih letih. Z zaposlovanjem smo kvalifikacijsko strukturo dvignili v VI., V. in IV. stopnji, znižali pa v II. in I. stopnji.

Glede na boljše gospodarske rezultate in omejevanje zaposlovanja v drugih delovnih okoljih, se je interes za zaposlitev v naši DO močno povečal, kar je razvidno iz velikega števila vsakodnevni vlog iskalec zaposlitve. Tudi v okviru akcije »IMV je speljal! Kaj pa vi?« smo sprejeli izredno veliko ponudb. Razgovori z nekaterimi strokovnjaki so še v teku, nekateri izmed njih pa so se pri nas tudi že zaposlili.

Kadrovska služba

Ker gre za kompleksen projekt na tem poslu, sodelujejo poleg IMV, še Slovenijales kot nosilec posla, izvirnik opreme in dobavitelj hale (TRIMO Trebnje), SMELT na podlagi tehnološkega projekta kompletira opremo, IMV pa zagotavlja še KNOV-HOV v celoti.

KURIR: Sklenjena pogodba nedvomno pomeni prodor ADRIE na velikansko območje Vzhodne Evrope. Konkurenca je bila huda, kaj je bilo odločilno, da bodo v Sovjetski zvezi izdelovali po naši tehnologiji?

KUHAR: »S sklenitvijo pogodbe, ki je bila podpisana 16. 11. 1987 v Moskvi, smo dejansko dosegli nekaj zelo pomembnih poslovnih učinkov. Prvič, tržni prostor ADRIE smo odločno povečali, in sicer na tržišče z zelo velikimi tovrstnimi potrebami.

Če to ne bi bila naša prikolica, bi to zagotovo dosegla konkurenca. Na izvoz prikolic je bilo možno računati že prej, vendar je že dve leti ta trg zaprt vsem

izvoznikom. Torej je bil cilj zgraditi lastno tovarno. Drugič, sklenitev osnovne pogodbe nam zagotavlja sklenitev dodatne pogodbe, in sicer o dobavi komponent, ki jih sovjetski proizvajalec ne bo proizvajal. To pomeni, da bomo vrsto let tej tovarni dobavljali CKD kolekcije, kar bo zagotovilo optimalizirano naše kapacitete ter dodatno okrepilo ekonomske pozicije ADRIE. Tretjič, prodali smo znanje po današnjem tečaju za približno 170 starih milijard, pri čemer IMV participira še eno tretjino razlike na celotnem projektu.

Ne nazadnje so naša gradbena operativa in proizvajalci opreme prišli do referenčnega projekta in dela dohodka na tem poslu.

Odločujoči momenti pri izbiri ponudb so po naši oceni tile: tehnološki koncept je maksimalno upošteval razpoložljive danosti in omejitve na tem trgu, pri čemer smo ohranili tehnološko celoto. Investitor je upošteval tudi najoptimalnejšo stopnjo avtomatizacije proizvodnega procesa, ki pa je bil poudarjen v naši ponudbi. Čeprav smo bili

najdražji, to še ni pomenilo, da je cenejša ponudba tudi boljša (cena je le en kriterij). Na koncu je tudi sistem klirinškega plačila imel svojo težo.

KURIR: Prvič v naši več kot tridesetletni zgodovini prodajamo znanje. Kaj to pomeni, kakšne naloge so s tem v zvezi pred nami?

KUHAR: »Res je, kar ste rekli. Dejansko smo prvič v poziciji, da je to znanje kot postavka tudi v pogodbi navedena in bo tudi plačana. To dejstvo lahko šteje kot pomemben dosežek v poslovnih pogajanjih s sovjetskimi partnerjem, ker je v dosedanji praksi s tem trgov zelo malo takih pogodb, kjer nastopa KNOW-HOW kot tržna vrednost.

Poleg pogodbenih določil je za IMV to še dodatna obveznost, da če je že prvič (upam, da ni zadnjič) – ta projekt speljemo kvalitetno in po terminskem planu. Roki za realizacijo pogodbenih obveznosti so 14 mesecev, so realni, vendar pa brez večjih rezerv.

Zaenkrat naloge potekajo

normalno: oba strokovna tima, za tehnologijo in konstrukcijo (po potrditvi nosilcev na poslovodnem odboru IMV), intenzivno delata na projektu prenosa tehnologije. Nosilec tehnološkega projekta je dipl. inž. Janez BRINC, nosilec konstrukcijskega projekta pa inž. Drago REBA, oba iz TOZD RI. Navedena tima vključujeta še vrsto drugih sodelavcev iz različnih enot naše DO.

KURIR: Prosimo, naštejte nekaj osnovnih elementov pridobljenega posla!

KUHAR: »Kar se tiče ključnih elementov projekta, naj povem to. Lokacija tovarne je v glavnem mestu Beloruske republike – MINSKU, v sklopu tovarne Belavtomaza, ki šteje približno 50.000 delavcev. Proizvajajo tovarnjake različnih nosilnosti (MAZ). Ostalo:

– površina nove hale znaša 8.000 m² za proizvodnjo prikolic (proizvodnja podvozja, karoserije, montaža),

– letne količine: 6000 enot obeh tipov prikolic v dveh izvedbah,

– število delavcev: 228,
– pri montaži hale TRIMO, tehnološke opreme in pri zagonu proizvodnje bodo sodelovali naši strokovnjaki – po posebej dogovorjenem plačilu,

– pogodba obsega kadrovske inženiring, ki ga nudi IMV pri uvajanju proizvodnje.

– Plačilni pogoji so za tehnično in projektno dokumentacijo 30 dni po prevzemu le-te od strani investitorja, vse ostale dobave (hala, oprema, rezervni deli itd.) pa po sistemu nepreklicnega dokumentarnega akreditiva, ki ga na našo zahtevo odpira sovjetska banka na podlagi vnaprej dogovorjenih trans. Nakazilo se neposredno prenaša na Ljubljansko banko po dnevnem tečaju, ki velja na dan plačila.

j. š.



Naj se ne ponovi stara praksa

Ob izteku letošnjega leta, ko delamo najrazličnejše bilance našega skupnega dela, tako posameznih služb, oddelkov kot tudi posameznikov, ugotavljamo kaj smo napravili, kaj bi še lahko in kaj še moramo.

Menim, da se izteka leto prepoda, v katerem je naš kolektiv opravil izpit s področja kakovosti in notranje konsolidacije. Opuščanje starih navad in iskanje novih metod nam kljub vsem težavam uspeva. Recimo, da so to prvi koraki, ki jim morajo slediti še trdnejši in uspešnejši, kar si nedvomno tudi želimo. Nadaljevati moramo z začetim procesom izobraževanja, ki nam, kot kaže, daje zelo ugodne rezultate. Prav temu načinu izobraževanja na delovnem mestu, v skupini, oddelku ali službi gre posvetiti največ pozornosti. Samo z znanjem in obvladovanjem svojega delovnega področja bo postal posameznik najbolj učinkovito orodje za premagovanje nakopičenih težav, ki nas in celotno družbo bremenijo.

Kako smo v iztekajočem se letu vzdrževalci opravili svoje naloge?

To naj ocenijo drugi, predvsem proizvodni oddelki in vsi ostali, ki so koristili naše usluge. Dejstvo, da smo združeni v eno službo močnejši kot prej, ko je vsak proizvodni oddelek imel skupino vzdrževalcev, precej pomeni. Organizacijska oblika z močno tehnično pripravo in natančno opredeljeno delitvijo dela med tekočim vzdrževanjem in centralnimi delavnicami se je

izkazala kot ustrezna, čeprav kadrovska zasedba še ni popolna.

Naša naloga je, da ohranjamo in vzdržujemo delovno sposobnost in operativno razpoložljivost delovnih sredstev, upoštevajoč pri tem vse ekonomske zakonitosti in gospodarnost. Na prvem mestu je bila in bo tudi vnaprej proizvodnja oziroma zagotavljanje nemotenega poteka dela na slehernem segmentu proizvodnega procesa.

Pri svojem delu naletavamo na najrazličnejše težave. Ne moremo mimo dejstva, da so posledice kriznega obdobja pustile globoke sledove na področju vzdrževanja. Fluktacija strokovnega kadra je osiromašila naše vrste, še najbolj tragično pa je, da ni bilo kontinuitete v usposabljanju novih. Marsikaj je še danes prepuščeno posameznikom, ki so postavljeni pred dejstvo in s svojo iznajdljivostjo uspevajo, čeprav včasih tudi z improvizacijo. Res je, da je naša tovarna zrasla iz Agroservisa v industrijski gigant z »najmočnejšo presernico na Balkanu« (kar radi povemo obiskovalcem) in da želimo postati pomemben člen verige avtomobilske proizvodnje v svetovnih razmerah. Prav zaradi tega, ker živimo v kraju brez bogate industrijske tradicije, se od nas zahteva več. S kakovostjo naših rezultatov, uspevamo zadovoljiti najzahtevnejše kupce zahodnega tržišča. Naši tuji partnerji nam zaupajo, kar pomeni, da smo

zares na poti, da ustvarimo željene cilje.

Zato naj se nikoli več ne ponovi stara praksa!

Nabava tehnološke opreme, s katero proizvajamo kakovostno, je potekala hitro in po mojem mnenju premalo sistematsko. Želim opozoriti, »naj se ne ponovi« prav v tem času, ko pričakujemo nov program. Pričakujemo tudi modernjšo opremo, o kateri mora služba vzdrževanja dobiti informacije že v prvi fazi projektiranja. Naj se ne zgodi, da bo vzdrževalec prvič povabljen k stroju, ko bo ta v okvari. Takrat bo vse dražje, če že ne prepozno. Ves proces mora potekati sistematsko. V preteklosti ni bilo v popolnosti izkoriščeno vse, kar nam je proizvajalec opreme ponudil, pa tudi v ceno vkalkuliral izobraževanje kadrov za vzdrževanje. Ni bilo vedno dovolj denarja za potovanja v tujino in stroške, vezane na izobraževanje. Kasneje pa smo po veliko višji ceni to plačevali. Spomnimo se številnih servisov iz tujine, katerim smo morali odšteti precej deviz, ko se je stroj ustavil.

Skrb za tehnično dokumentacijo za vzdrževanje v tem primeru moramo imeti vedno na umu.

Cilj proizvajalca je, da si poleg prodane opreme še v poprodajni aktivnosti priskrbi zaslužek s področja vzdrževanja. Zato skuša zastaviti čimveč neznan uporabniku. Prav v tem je naša naloga in zato želimo opozoriti vse, ki bodo odločali in

sklepali pogodbe: ne pozabite na vzdrževanje! Doma je gotovo ceneje, čeprav je prva investicija nekoliko dražja.

Sedanja kadrovska zasedba v vzdrževanju je sorazmerno kvalitetna. Poleg »starih mačkov« je večina mlad kader, ki se spopada z vsakdanjimi težavami, bogati svoje znanje in pridobiva izkušnje. Koristimo tudi vse ugodnosti, ki jih imamo kot kolektivni član Društva vzdrževalcev Slovenije, in to pri vseh oblikah izobraževalnih seminarjev z različnih področjih vzdrževanja, ki jih organizira društvo. Želimo, da bi se dokončno določil ustrezen prostor za naše delavnice, ki so danes lokacijsko razmetane po vsej tovarni. Skladišče repromateriala pa prav tako.

Poleg obvladovanja vsakdanje problematike smo si za naslednje leto zastavili dokaj zahtevno nalogo: uvedbo plansko preventivnega vzdrževanja in vključitev službe vzdrževanja v informacijski sistem z uporabo računalnika. S tem si želimo v službi vzdrževanja olajšati delo, predvsem pa postati pomemben člen v poslovnem procesu in opravičiti svoj pomen.

Vsem sodelavcem in posebej tistim delavcem, ki so ob tekočih trakovih uspešno in predvsem kvalitetno opravili svoja dela in naloge ter s tem prispevali k realizaciji plana, iskreno čestitam in želim v novem letu še veliko uspehov!

kurir

Marko Rajkovača

V letu 1987 smo speljali, vozimo tako naprej v '88

Leto je naokrog in brez pretiravanja lahko rečemo, da smo dobro speljali. Ne, še vedno ni vse tako, kot si morda – neskomni ali kar lakomni – po mnogih sušnih letih želimo. Neizpolnjene želje ostajajo in to na koncu koncev niti ni tako slabo, saj pravijo, da je človek brez želja le še za... Mi pa se ne damo! Sploh ne sedaj, ko vidimo učinke svojega dela, dasiravno se bojimo, da nam jih ne izničijo najrazličnejši paketi ukrepov. Vendar se zavedamo svoje trdožive vztrajnosti in vzdržljivosti.

Toda, dragi sodelavci, nikar si preveč ne belite svojih glav v teh prazničnih dneh. Odpočijte si, uživajte v ugodju svojih domov, prepustite se brezdelju s svojimi najdražjimi in se naslednje leto vrnite v ta naš IMV nasmejanih obrazov, polni moči, da se skupaj čim uspešneje pretolčemo skozi 1988.

Srečno! in naj se vam izpolnijo vse skrite želje. Nekaj tistih, ki ste nam jih (nekateri) zaupali, pa preberite tukaj.



MIRKO DRAGIČEVIČ, TOZD Commerce: »Za leto 1988 bi želel, da se dosežejo večji rezultati pri sodelovanju med organizacijskimi enotami IMV, kot so razvojna, tehnična, planska, finančna in komercialna.

To bo pomagalo, da se vrednost osvojenih poslov v pripravi vendarle poveča, v realizaciji vsaj za 4-krat!«



JANEZ GAZVODA, TOZD TP Novo mesto: »Ker delam zunaj, si želim, da bi imeli milo zimo, pa seveda večjo plačo!«



ČALISTA ZAGORC, TOZD »Podgorje« Šentjernej: »Želim si več dela in večji OD!«

Branko Košir, direktor TOZD TO Črnomelj:

Ko človek ob koncu leta analizira delo enote, ki mu je zupana vedno ugotovi, da je leto prekratko, da bi uresničil vse načrte, ki si jih planiraš v začetku leta.

Če bi zelo na grobo ocenili doseženo v letošnjem letu, bi mogli reči, da smo z doseženim več kot zadovoljni. Za največje pridobitve štejem dograditev energetskega objekta, rekonstrukcijo odsesovanja v Črnomlju in Semiču ter razširitev sušilnih kapacitet. Od opreme smo nabavili tudi večlistno kombinirano žago, dva čelilnika, bočni viličar in še nekaj manjših strojev. Čeprav se trenutno še vedno srečujemo s pomanjkanjem kapacitet, pa ugotavljamo, da v zadnjih mesecih 100 % sledimo zahtevam proizvodnega plana.



Realizacija plana pa je bila opravljena na račun podaljšane delovnega časa in razumevanja vseh zaposlenih. Ob tem bi se zahvalil vsem zaposlenim v TOZD, saj ni bila nikoli problem udeležba dela v nadurah.

Kaj bi želeli v letu 1988?

Tistemu, ki pozna TOZD, ni potrebno posebej razlagati, kaj želimo. Stanje okolice in gradbenih objektov enega dela tozda je tako, da samo kliče po sanaciji. Če koga srečaš ob slabem vremenu, posebno zdaj in spomladi, ga ni treba vpraševati, kje dela, temveč je zadosti, da pogledaš njegove čevlje, pa veš, čigav je.

Največja želja vseh v TOZD je, da bi v letu, ki je pred nami, le začeli dokončno sanacijo TOZD, s tem pa tudi izboljšanje delovnih pogojev in posodobitev proizvodnje.



JELKA ŽAGAR in **TATJANA KUHAR**: »Boljše pogoje dela, čim prijetnejše medtovariške odnose in čim manj delovnih sobot!«



ANDREJ DOLENJC, TOZD TA: »Sreče in zdravja pa da bi nam šlo še naprej vsaj tako dobro, kot nam gre sedaj!«



BLATNIK STANISLAV,
direktor TOZD COMMERCE:

Kako ocenjujete delo vaše TOZD v letu, ki se izteka?

»Preuranjeno je, da bi dal analitično oceno rezultatov dela v letu, ki se izteka, ker je to naloga, ki jo moramo opraviti do konca februarja 1988 leta. Je pa vsekakor priložnost za globalne ocene. Uvodoma želim poudariti, da nam je v TOZD Commerce v zadnjem delu mandata – obdobje ukrepov družbenega varstva – uspelo organizirati tak pretok informacij, da se lahko dnevno ugotavljajo rezultati in na osnovi tega dajejo tudi sprotne globalne ocene uspešnosti. Prav zato lahko dam oceno našega skupnega dela v TOZD Commerce.



Znano je, da je naš tozd skupnega pomena in da smo zadolženi, da v imenu in za račun proizvodnih tozdov – finalistov skrbimo za raziskavo tržišča, ekonomsko propagando, prodajo, organiziramo vzdrževanje naših izdelkov v eksploataciji in organiziramo transport polizdelkov in izdelkov. Vse planske zadolžitve, tako količinske kakor tudi vrednostne, smo že dosegli in prekoračili, nekatere tudi prek 50 %. Dovolim si trditi, da to ni odraz inflacijskih učinkov, ampak je rezultat našega skupnega dela na relaciji proizvodni tozdi – TOZD Commerce. Ti rezultati naj bi bili doseženi, v kolikor ne bi bili v TOZD Commerce uspešni na ostalih področjih. Za te rezultate si s strokovnimi službami in delavci delijo zahvalo vsi tisti delavci, ki so s svojim angažiranjem, strokovnim delom prispevali k izboljšani aktivnosti, samoupravljanja, družbenopolitične aktivnosti, vse to pa je povratno vplivalo na izgradnjo pripadnosti kolektivu in osveščanju. Zavedati se moramo, da nas trenutni rezultati ne smejo zadovoljiti s kritično oceno, ki bo sledila konec januarja, pač pa moramo z analitičnim pristopom



ugotoviti neizkoriščene možnosti in s pravilnimi ukrepi narediti korak dalje pri izboljševanju pogojev za vse člane tega kolektiva.

Ne morem mimo tega, da ne bi ponovno poudaril pomembnosti del in nalog, ki so jih opravljali moji sodelavci. Moja ocena ne more biti drugačna kot dobra za vse, kar doseženi rezultati tudi potrjujejo.«



Vaše želje za leto 1988!

»Želim, da si delavci TOZD Commerce v letu 1988 dokončno zagotovimo take deovne pogoje, da bi nam lajšali delo in da bi s tem čvrstili ugled in ime naše organizacije združenega dela doma in v tujini, kar pa naj bi temeljilo na kvaliteti našega dela in poslovnosti.

Nadalje želim, da bi uspešno zaključili programe internega – funkcionalnega izobraževanja in ostalih oblik. Da bi bili delavci še nadalje prepričani, da je res moč doseči boljše rezultate na osnovi z izobraževanjem pridobljenega znanja in pravega odnosa do dela ter da bi bil naš imeprativ tudi v bodoče izgrajevanje dobrih tovariških medsebojnih odnosov.

Če bomo uspešno razreševali vse povedano, lahko računamo, da bomo uspešneje zagotovili strokovnost dela.

Članom kolektiva IMV želim uspešno delo in osebno počutje v prihodnjem letu.«



FRANC SELIČ, vodja kovinskega obrata Suhor: »Lahko rečem, da smo zadovoljni z rezultati, ki smo jih dosegli v poslovnem letu 1987, saj smo naloge 100 % realizirali in to tako na področju doseganja kakovosti izdelkov kot količinsko. Prav tako smo uspešno realizirali prvi del investicije in koncentracije AL-KO programa na Suhorju.«

FRANCI GREGORČIČ, direktor TOZD TOKG Šmarjeta

»Na področju proizvodnje ugotavljamo, da smo v količinski vseskozi zagotavljali vsa dospelena naročila, to pomeni, da na dnevnem redu naših sestankov ni več kvantiteta, ampak vse bolj kvaliteta. V tozdu beležimo porast produktivnosti za cca 20 % zaradi negativnega trenda zaposlovanja, na drugi strani pa količinsko večjo proizvodnjo. Aktivnosti in uvajanje dodatnega programa iz tržno zanimivih odrezkov akrilnega stekla so že v letu 1987 dali komercialne učinke, čeprav smo na tem področju šele na začetku.

Pretirano visoka odsotnost z dela zaradi boleznin je še vedno problem tozda, česar pa z zastavljenimi aktivnostmi še nismo uspeli rešiti.



Oskrbljenost proizvodnje z repromaterialom ocenjujemo ugodno. S poostreno kontrolo nad materialnimi tokovi smo uspeli doseči vezavo zaloga na 60 dni, kar je boljše, kot predvideva G. N. (84 dni).

Moja želja za leto 1988 je vezana predvsem na uspešno realizacijo investicijskega programa, in sicer zaokrožitev programa tehnologije vakuumske predelave plastičnih mas.«



ANICA HOČEVNAR, TOZD TOKG Šmarjeta: »Da bi imeli zagotovljeno delo, da bi se v tozdu še naprej dobro razumeli in seveda, da bi se cene umirile.«



VOVK ALOJZ: »Ja, več denarja pa zdravja si želim.«

IVAN CIZELJ – v. d. direktor TOZD TAP Brežice:

»Smo največji izvoznik v naši občini, saj naš delež predstavlja več kot pol občinskega izvoza, kar je pri nas zelo pomembno. Kaže, da bo letošnje leto po količini pri nas izdelanih prikolic rekordno, vendar pa bomo to lahko dosegli le z največjim trudom vseh zaposlenih. Med letom je delo potekalo bolj kontinuirano kot lani. Ni pa šlo brez zastojev, ki so nastajali zaradi nepravočasnih dobav materiala od naših polfinalistov.

Rešitev tega problema predstavlja veliko rezervo za doseganje boljšega rezultata poslovanja tozda. Moram poudariti, da je to največji problem, ki nam onemogoča, da bi zastavljene planske naloge izvrševali 100-odstotno.

Naj omenim še kakovost. Ocenjujem, da smo v primerjavi z lanskim letom dosegli premike na bolje, prizadevanja za dvig kakovosti pa bodo tudi v bodoče naša glavna skrb.«

»Želel bi, da v novem letu rešimo problem prostorske stiske, ki je nastala bolj očitna s sezono 1987, ko so lesni tozdi prenehali sestavljati posamezne sklope pohištva. Gre za preselitev skladišča iz proizvodne hale in za povečanje in posodobitev obstoječega skladišča ob hali. S tem bi pridobili prepotreben prostor za predmontažo, s čimer bi vplivali na dvig produktivnosti in kakovosti. Pripravljen imamo tudi projekt ureditve parkirnih prostorov s čuvajnico, s čimer bi zmanjšali možnost odtujevanja materiala in dali tozdu končno podobo. Z rešitvijo naštetih zadev bomo dosegli večje zadovoljstvo delavcev, zadovoljen delavec pa ustvarja več in kvalitetnejše.

Ob koncu bi vsemu kolektivu IMV zaželel srečno in uspešno novo leto.«

MITJA NOVAK, direktor TOZD Tovarna avtomobilov:

Kako ocenjujete delo naše TOZD v letu, ki se izteka?

»V primerjavi z letom 1986 kot izhodiščnim letom ocenjujem delo v naši temeljni organizaciji v letu, ki se izteka, kot boljše, saj smo presegli s planom zastavljene cilje, kar pomeni, da smo v celoti boljše delali.

Količina proizvodnje osnovnega programa vozil R-4 se je od meseca do meseca povečevala, tako da smo od povprečne dnevne postavitve 152 vozil januarja dosegli kar 186 vozil novembra, s tem pa smo se močno približali željenemu cilju – 190 vozil dnevne postavitve, kar je na nekaterih odsekih linijskega dela proizvodnje že blizu meje tehnične propustnosti.

Uspešno smo zaključili proizvodnjo vozila R-18 tako rekoč brez ostanka materiala, kar je nedvomno lep uspeh.

Na dostavnem programu smo obdržali simbolično proizvodnjo, vendar občutno višjo v primerjavi s preteklim letom.

Postopna sanacija orodij v presernici je omogočila določene prihranke predvsem na zmanjšanju izmeta in dvigu kvalitete odpadkov.

S tehnološkimi zaokrožitvami manipulacijskih postopkov v karoseriji in montaži smo izboljšali materialne pretoke ter skrajšali vezavo materiala v proizvodnji.

V lakirnici smo izvedli tehnološko sanacijo vseh linij ter usposobili obe kabini pokrivnega lakiranja, tako da smo uvedli enozmerno delo in hkrati večje dnevne količine.

Z izboljšanim sistemom planiranja proizvodnje in materiala, s fizično ureditvijo skladišč, in izboljšavo informatike materialnih tokov smo občutno zmanjšali vezavo zalog.



Za obrata na Suhorju in v Brežicah ocenjujem, da smo zadane naloge v celoti izpolnili.

Prvi del zaključitve investicije na Suhorju je dejansko v končni fazi, tako da smo delavcem tega obrata po dolgih letih čakanja omogočili osnovne pogoje za normalno delo in ustvarili možnosti za dolgoročno programsko usmeritev obrata in njegov notranji razvoj.

Po dolgih letih smo sanirali delovne prostore v obratu Brežice glede na finančne zmožnosti.

V celoti ocenjujemo, da sta se izboljšali tehnološka in delovna disciplina tako v proizvodnji kot tudi spremljevalnih službah, kar je neposredno vplivalo na dvig nivoja kvalitete, vendar moramo na tem področju še delovati.

Trend izboljšanja kvalitete se nadaljuje od začetka leta. Rezultate, ki smo jih dosegli pri ocenjevanju kakovosti vozil, so zelo spodbudni in so v zadnjih petih letih na najvišjem nivoju. Iz tega bi lahko zaključili, da so tudi na tem področju narejeni določeni pozitivni premiki.

Z uvajanjem stimulativnih oblik nagrajevanja in izboljšanjem delovnih pogojev na naj-

bolj kritičnih mestih v proizvodnji se je izboljšala tudi motiviranost delavcev, čeprav je še vedno prisoten problem velike odsotnosti z dela, predvsem mlade delovne sile. Temu problemu bomo v prihodnjem letu morali posvetiti večjo pozornost.

Vaše želje (vezane na aktivnost TOZD) v letu 1988?

»V letu 1988 si v tozdu želimo predvsem tega, da se omejijo vplivi ukrepov ZIS-a. Ne glede na vsa dejstva ob ukrepih, ki nas bodo nedvomno omejevala v našem nadaljnjem razvoju se moramo delavci tozda še posebej truditi za odkrivanje in izrabo notranjih rezerv.

V prihodnjem letu si želimo doseči pri naših dobaviteljih višji nivo kakovosti in pravočasno zagotavljanje potrebnega materiala za nemoteno proizvodnjo. Pri tem je potrebno upoštevati počasno reševanje reklamacij, kar v letošnjem letu ni potekalo zadovoljivo. Samo tako bomo lahko v letu 1988 realizirali povečani plan proizvodnje.

Želimo, da bi v prihodnjem letu dogovorno uredili proizvodnjo novega programa vozil, poleg že obstoječega R-4.

V letu 1988 naj bi investirali le v posodobitev tistih delov proizvodnega procesa, ki predstavljajo ozko grlo v proizvodnji in s tem omogočili večjo propustnost. Z doslednim spremljanjem stroškov bi vplivali na njihovo zmanjšanje in tako dosegli pozitivne dohodkovne učinke.

V obratu Suhor bi želeli nadaljevati z zaključevanjem II. in III. faze, kar bi omogočilo zaokrožitev proizvodnega programa obrata Suhor.

V obratu Brežice bi želeli v okviru novega programa poiskati možnost za tehnološko ureditev proizvodnje.

Bolj kot količinsko povečanje proizvodnje v letu 1988 je pomembna kakovost izdelkov

oz. dvig kakovosti vseh storitev na nivoju tozda. Na področju industrijske kulture in kakovosti nas v prihodnjem letu čakajo velike in odgovorne naloge.

Želimo tudi, da bi v tovarni avtomobilov izboljšali kvalifikacijsko strukturo delavcev in omogočili vsem delavcem, ki imajo znanje, da bi se spoprijeli s proizvodnimi problemi.

V sklopu teh aktivnosti moramo tudi zmanjšati odstotek režijske delovne sile.

Četudi se zavedamo, da nas bodo v prihodnjem letu pestile številne težave, nas ne sme premagati malodušje. Menim, da bomo tudi to premagali, ker nimamo druge izbire. Vsi skupaj bomo dokazali, da je zastavljeni proizvodni program mogoč in da je bila naša skupna odločitev pravilna.

Na koncu bi prek našega glasila vsem delavcem TOZD TA in njihovim družinskim članom zaželel obilo zdravja in delovnih uspehov v letu 1988.



ELICA VOVKO TOZD TA:
»Želim, da še naprej ostanemo dobri sodelavci kot do sedaj in da IMV s svojimi uspehi iz leta 1987 nadaljujemo tudi v letu 1988!«



TOZD MIRNA

Na Mirni smo odgovor na prvo vprašanje dobili od Mirana Bizjana, predsednika DS, in Staneta Medveda, sekretarja OZK, ki sta v odsotnosti dose-danjega v. d. direktorja poveda-la:

»V letu 1987 smo proizvodni plan zadovoljivo izpolnjevali. Lahko bi morda bili še doslednejši v dostavi naših polizdelkov finalistom, vendar smo skozi vse leto v okviru danih možnosti poskušali loviti izpolnitev 100 % plana. Sicer pa meniva, da je sebe težko ocenjevati in bi za nas oceno lažje dali finalisti. Veseli smo kadrovske prenove, saj s prihodom novega direktorja tozda računamo na nov način dela, na nove prijeme (saj se ve, »če si dolgo v firmi, ne vidiš več vsega, nov človek pa takoj opazi, kaj in kje bi bilo potrebno kaj ukreniti« itd.) in to je dobrodošlo.«

In česa si želite v 1988?

Po izjavi novega direktorja dipl. inž. Janeza Dulca, ki je delo v tozdu nastopil 1. 12. 1987 in se s problematiko že na veliko seznanja:



»Vse želje izhajajo iz problemov. Vseskozi na Mirni izbija problem prostorske stiske, raznovrstna proizvodnja (kovinska, lesna, šivilska, elektro in plastika) je locirana na treh lokacijah. Delovni pogoji so nemogoči. (Npr. strojna oprema, ki je dobra, je preveč »zbito« nameščena itd...)»

Naša želja je, da bi dokončno definirali program, ki naj bi bil dolgoročno naravn in stabilen. V l. 1988 naj bi začeli delati na tem, da bi vsaj v treh letih proizvodnja bila locirana na enem mestu v eni proizvodni hali.

In še ena želja, ki je hkrati tudi obveznost vseh v našem tozdu, je, da bi tudi v prihodnje naše finaliste oskrbovali s polizdelki čimbolj kvalitetno in pravočasno.«



ANTON VRANA, TOZD Mirna: »12 let sem delal v lakirnici, potem sem z interno kvalifikacijo postal rezkar v kovinskem obratu. Tu sem zadovoljen in bi rad tu še naprej delal, zato si želim, da kovinska dejavnost ostane še naprej na Mirni. Rad bi, da bi na Mirni dobili čimprej proizvodno halo, da bi imeli boljše delovne pogoje.«



ŠTEFKA ERPIČ, TOZD Mirna: »Želim si dobro plačo in da bi imeli starejši delavci nižje norme.«

JOŽE ZADEL, direktor tovarna prikolic Novo mesto



Upošteva je obseg proizvodnje, ocenjujem leto, ki se izteka, kot uspešno, na skladišču gotovih proizvodov bomo predali prek 11.400 prikolic, kar je za celih 16 % več kot lani, gospodarski načrt pa bomo presegli za 5 %. Pri tem gre poudariti, da poteka proizvodnja sendvič elementov nemoteno, je v celoti osvojena in sledi potrebam Novega mesta in Brežic.

Uspelo nam je zmanjšati število izgubljenih ur zaradi zastojev in pomanjkanja repromateriala od 32442 v letu 1986 na 19900 ur v 1987, kar pomeni 39 % znižanje. Povečali smo tudi koeficient obračanja zaloga repromateriala od 6,95 na 9,46 % in s tem zmanjšali dneve vezave od 52,5 na 38 dni.

Upošteva je dejstvo, da imamo cca 95 % izvoza na zahodnoevropsko tržišče, kjer vlada izredna konkurenca in igra zelo važno vlogo kvaliteta, smo na tem področju naredili premalo in z našo kakovostjo nisem zadovoljen. Narejeni so bili sicer določeni premiki, vendar premajhni.

Na segmentu tehnologije smo pripravili vso tehnološko dokumentacijo za proizvodnjo sendvič elementov A, B, C in D programa. Z boljšo organizacijo dela smo znižali normative časa za 23 %. Z izdelavo operacijskih postopkov na zahtevnejših operacijah pa smo dosegli večjo zanesljivost v proizvodnji. Na področju investicij nam je uspelo pokriti most za izvoz prikolic in s tem bistveno izboljšati delovne pogoje v zimskih mesecih na adjustaži. Zgradili smo nadstrešek nad deponijo odpadkov, priključili šprinkler, uredili nabrežine pred tovarno ter nabavili nov dostavni avto.«

Na prvem mestu je potrebno brezpogojno doseči višji nivo izhodne kakovosti prikolic, kar nam je glavni porok za boljši

jutri. Vedeti namreč moramo, da je naš proizvodni program ozek, specifičen in usmerjen na zelo zahtevno tržišče in je hitra preusmeritev nemogoča.

Želim si, da bi premike, ki so bili v TOZD doseženi v letu 1987, ohranili in poiskali še neizkoriščene skrite rezerve, za katere pa dobro vsi vemo, da obstajajo. Pri tem nam bo vsakakor v veliko pomoč angleška firma METRA PROUDFOOT, ki je že začela z delom. Ena od skupnih akcij, ki jo bo potrebno realizirati v sodelovanju z našo ambulantno službo, pa je nedvomno zmanjšanje bolniškega staleža, ki se sedaj giblje med 11 in 13 %.«

JOŽE GABRIČ, direktor TOZD »Podgorje« Šentjernej

»Letos smo bili v investicijski izgradnji. Dokončali smo skladišča osnovnega materiala, lesa in V. P. ter prostor za razrez lesa in V. P. To je pogojevalo, da smo se razporedili po planirani tehnološki razporeditvi.

Premestili smo tako rekoč vse, delovna mesta in stroje. TOZD se pripravlja za prevzem proizvodnje mizal in tudi prenos površinske obdelave normirnih elementov. TOZD je zaradi izgradnje težko sledil proizvodnji, padla je delavnost zaradi vgradnje – premeščanja strojev, tako da smo zaradi nepravočasnih dobav motili tudi montaži v Novem mestu in Brežicah, čeprav večjih zastojev ni bilo.

Delavnost se sedaj popravlja, planu lažje sledimo, tako da smo kljub težavam, ki so se pojavljale, zelo zadovoljni.

Naredili smo več, kot smo planirali in pričakovali. Sedaj imamo vse pogoje za delo in za boljšo kvaliteto.

Glavni cilj v TOZD je več delati. Sicer pa bomo v letu 1988 dograjevali tehnološki proces in s tem tudi dosegli boljšo oz. evropsko kvaliteto. To pa je



vezano tudi na urejanje kvalitetne tehnološke dokumentacije, tipizacijo elementov in s tem racionalizacijo proizvodnje. Skratka, naloga je izdelovati vse elemente, ki bi dali večjo ekonomičnost.«



TOZD – Razvojni inštitut

ŠTEFAN POREDOŠ, direktor RI:

Kako ocenjujete delo vašega tozda v letu, ki se izteka?

»V letu 1987 nam je v TOZD RI uspelo uresničiti zastavljene naloge, delo pa je potekalo po pripravljenem planu. Na področju razvoja novih proizvodov je bilo delo opravljeno zadovoljivo, novi rezultati tega dela pa bodo vidni šele v naslednjih letih, kajti delo razvoja ni

za danes, ampak za prihodnost. Opravljene so bile naloge, ki se še vedno odvijajo: terensko vozilo, prikolica za terensko vozilo, nove prikolice, študije za razširitev programa osebnih vozil z novimi tehnologijami.

Zadovoljni smo, da je bila TOZD RI v letu 1987 omogočena nabava nujno potrebnih osnovnih sredstev za laboratorije in za prototipno delavnico.

Vaše želje (vezane na TOZD) za leto 1988?

»Edina želja je, da programe, ki smo jih obdelovali v letu 1987, zaključimo in začnemo z realizacijo teh, kar bo omogočilo IMV-ju dolgoročno rešitev in še boljše perspektivo.«



STANE LOZAR, TOZD RI: »Želim, da bi postal IMV sodobno organizirano in uspešno podjetje, da bi imel delavec IMV-ja manj skrbi s svojim gmotnim položajem in se tako bolj posvetil svojemu delu v tovarni.«

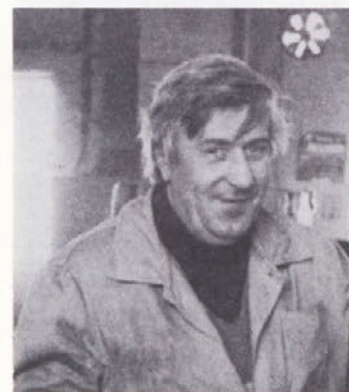


Ob koncu želim pozdraviti vse delavce IMV, jim čestitati uspešno leto 1987 in zaželei še boljših uspehov v 1988.«

Več o delu in pričakovanjih delavcev v TOZD TSO Beli Manastir pa preberite v članku V občini Beli Manastir med najuspešnejšimi.



JOVO STUPAR, direktor TOZD TSO Beli Manastir: »V letu 1988 si kot direktor želim večjo sodelovanje med ostalimi direktorji tozdvov, čeprav s tvorno avtomobilov že dobro sodelujemo, večjo informiranost med tozdi na nivoju DO in ne nazadnje več stikov s KPO. Prav tako bi moralo biti več sodelovanja na nivoju DPO v DO IMV.«



ĐULA ŠTODLER, TOZD TSO Beli Manastir: »Boljše pogoje dela si želimo, pa da bi razširili svoj proizvodni asortiman. Želim, da nadaljujemo z začetim tempom. Vsem imvajcem želim srečno 1988!«

Ugodno Avtomobilski kasko v 10 obrokih

Zavarovalna skupnost Triglav je prisluhnila zavarovancem in pripravila obliko zavarovanja, ki je za zavarovance **zelo ugodna**. Premijo bodo lahko plačevali v **10 obrokih** od svojega OD, poleg tega pa bodo dobili na letno premijo še 10 % popusta. Pogoji za sklenitev zavarovanja po tej varianti je, da se v posamezni TOZD odloči 6 zavarovancev, ki do sedaj še niso imeli, oz. nimajo sklenjenega AK zavarovanja.

Pogovorite se o tem predlogu!

Za informacije smo vam vedno na razpolago na sedežu DOS Novo mesto, na naših predstavništvih v Črnomlju, Kočevju, Metliki in Trebnjem. Informacije lahko dobite tudi pri naših zastopnikih.

Sklenjeno AK zavarovanje vas bo pripeljalo v krog voznikov, ki so že občutili, kaj pomeni imeti vozilo zavarovano in da pogovor »V nesreči spoznaš prijatelja« ni iz trte zvit. Ta prijatelj bo v primeru prometne nesreče Zavarovalna skupnost Triglav, ki ji je uspelo združiti v AK zavarovanje že preko 10 % vseh lastnikov motornih vozil.

Vprašajte jih!
Prepričajte se!

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV
Dolenjska območna skupnost
Novo mesto



MIRKO ĐUKIĆ: »Pravijo, da nam bodo v letu 1988 ponovno povečali normo, mi pa delamo z istimi zastarelimi stroji. Zato želim, da posodobimo proizvodnjo in skozi to povečamo plan. Želim, da bi obiskal v letu 1988 matično tovarno in da bi ostali enotni!«

Beli Manastir – med najuspešnejšimi v občini

Ob našem obisku v Belem Manastirju smo direktorju tozda Jovu Stuparju zastavili vprašanje, kako ocenjuje delo v letu 1987.

»Z veseljem smo prezveli povečani plan proizvodnje vozil s 37.500 na več kot 45.000 vozil, saj tolikšen obseg proizvodnje prinaša boljše izrabo opreme pa tudi boljše finančne rezultate.

Plane izpolnjujemo tekoče, z rahlim presežkom, razen na področju prodaje proizvodov iz programa servisne opreme, kar pripisujemo zmanjšani kupni moči. Še vedno pa predstavlja letošnja prodaja servisne opreme 218 % lanske.

Kazalci devetmesečne proizvodnje kažejo, da imamo glede na leto 1986 proizvodnost 110 %, faktor produktivnosti 2,59 in ekonomičnost 1,10. Te rezultate smo dosegli z 25,4 % manj nadurami, bolniško smo zmanjšali za 13 %, faktor avtomobilskih materialov pa smo zmanjšali na 5 v proizvodnji, v servisni proizvodnji pa je višji zaradi zalog materialov za nove izdelke. Števila delavcev letos nismo povečali.

V devetih mesecih smo imeli najvišje osebne dohodka v naši panogi – 168,918 din, vendar imamo občutek, da se nam ostali približujejo. Stanje na področju OD bi radi zadržali, to pa moramo doseči z maksimalnim angažiranjem pri realizaciji plana, z vzdrževanjem in izboljšanjem nivoja kakovosti izdelkov, rednimi dobavami, večjo odgovornostjo in disciplino, kajti le tako lahko opravičimo željo po še večjih in odgovornih delovnih nalogah.



S široko akcijo v letu kvalitete smo ustvarili izjemno dobre in čvrste medsebojne odnose s sektorjem kakovosti iz novega mesta. Z njihovo pomočjo in z lastnimi tedenskimi analizami stanja kakovosti smo letos izboljšali kakovost za celih 20 %.

Velik vpliv na kakovost ima še vedno zagotavljanje kvalitetnih repromaterialov, v sami proizvodnji pa zastarelost načina izdelave elementov, kot so ročni

razrez materialov, ročno razmaščevanje, oblikovanje cevi na zastarel način in povsem primitivno krivljenje cevi za sedeže. Žal nam je, da veliko opreme, ki je bila v programu ob ustanavljanju tovarne, še danes ni nabavljena.

S povečanim planom proizvodnje so se pojavila ozka grla, kot so točkovno varjenje CO2



varjenje in lakiranje. Lakirnica ima maksimalno propustnost 150 garnitur sedežev dnevno. Da bi zagotovili planirane količine, smo uvedli dvakrat na teden delavnico 12/12.

V letošnjem letu nam je tudi uspelo osvojiti nove pozicije za R-4, proizvodnja vzvodovja vrat že teče, za vodila sedežev pa čakamo težko pričakovano homologacijo.

Za investicije ni bilo na voljo veliko sredstev, pa nam je vseeno uspelo kupiti novo stiskalnico 250 t in dva CO2 varilna polavtomata. Z velikim razumevanjem in s pomočjo TA iz Novega mesta smo obnovili skladišče materialov, ki se nam je podrla lansko zimo.

Kot direktor se z vsemi sodelavci čutim zelo odgovornega, da do konca leta uspešno zagotovimo uresničitev planov, tako proizvodnje kot kakovosti in da izdelamo, kompletiramo in prodamo čimveč izdelkov iz programa servisne proizvodnje. Odgovoren sem za bodočnost razvoja tozda, ker bi hoteli pripraviti čim boljši finančni plan, ki ga sedaj pripravljamo.

In kaj pričakujete v letu 1988?

»V letu 1988 si želimo in prosimo za čim večji in širši program iz dolgoročnega programa razvoja Tovarne avtomobilov, da bi se za ta program čim boljše opredelili, kar bi nam v prihodnjem obdobju zagotovilo boljše delo na sedanem in kvalitetnejšo pripravo za bodoči program. S takšnim pristopom bi z istim številom delavcev delali več, kvalitetneje in ceneje.

Čimprej bi radi začeli s proizvodnjo vodil sedežev, ohišij za

drogove volanov in ne nazadnje, pa čeprav samo za jugoslovansko tržišče, tudi ogrodje mize za prikolico, saj smo vsa orodja osvojili in izdelali v našem tozdu. Tako bi zagotovili delo na stiskalnicah v dveh izmenah.

Želeli bi, da v sodelovanju tehnologov iz Novega mesta skupno analiziramo pomanjkljivosti v proizvodnji, jih finančno

ovrednotimo ter jih v l. 1988 začnemo odpravljati.

Na področju servisne opreme si želimo, da bi realizirali plan proizvodnje in prodaje, vključno z zalogami iz letošnjega leta, da bi končno realizirali dogovore s TOZD Commerce, da vključi prodajo servisne opreme tudi v prodajne dejavnosti predstavništva po Jugoslaviji.

S programom servisne opreme še nismo povsem zadovoljni, vendar v letu 88 že pričakujemo rezultate lastne razvojne dejavnosti. Ena glavnih bitk, bitka za kvaliteto izdelkov servisnega programa, ki je tudi predpogoj za dobro prodajo, pa je zelo naporna; izhod vidimo v spreminjanju sedanje ročne tehnologije, z uvajanjem strojne obdelave na področju strojne notranje obdelave, strojnega razreza materiala in strojnega varjenja in izravnavanja.

V naši regiji vplačujemo samopriskevka za zaposlovanje in financiranje proizvodnih programov ter v fond združenega dela za povečanje proizvodnje in razvoj dejavnosti. Z dobro izbranimi programi, bi lahko izkoristili del teh sredstev tudi v našem tozdu.

Družbeno politično delo v tozdu je dokaj pestro, vendar bi si želel v bodoče več samoiniciativnosti vodstev in samih članov Zveze komunistov, sindikata in mladine. Na vseh treh področjih je mogoče najti, opredeliti in realizirati še veliko nalog.

Na področju stanovanjske politike nismo v zavirljivem položaju, saj sredstva za stanovanjsko izgradnjo še daleč niso tako velika, da bi lahko poma-

gali vsem prosilcem. S šestimi milijoni dinarjev letos nismo mogli rešiti niti najnujnejših problemov. Trenutno imamo pri 365 zaposlenih 26 stanovanj, od teh 5 kadrovskih.«

Jovo Bogovec
Vojko Grobovšek

KURIR
Iz Brežic

Leto 1988 – leto inovacij

Odbor za inovativno dejavnost naše TOZD je na svojem zadnjem sestanku med drugim obravnaval tudi stanje v IMV na področju inovacij. Ugotovljajo, da smo tu doslej naredili zelo malo in da ne znamo izkoristiti vseh možnosti, ki se nam ponujajo tako rekoč na vsakem koraku.

Zato člani komisije predlagajo, da v novem letu zastavimo vse moči za spodbujanje te dejavnosti, ki lahko vpliva na povečanje dohodka in da leto 1988 proglasimo za LETO INOVACIJ.

E. S.

Dve obvestili

Obveščamo vse ljubitelje kegljanja, da imamo v Čateških Toplicah ponovno na voljo dve kegljaški stezi, in sicer vsak četrtek od 16. do 18. ure. Pridite!

× × ×

Vse člane strelske družine IMV in tudi vas, ki želite to šele postati, obveščamo, da so redni treningi vsak četrtek ob 18. uri na strelišču Občinske strelske zveze, Cesta prvih borcev 24 v Brežicah.

Zapisnikov očitno ne berete

Koliko so brani zapisniki sej delavskega sveta delovne organizacije, zgovorno pove primer zapisnika 16. redne seje, kjer so bile na dolgo in široko zapisane določitve zneskov za povračila nekaterih stroškov delavcev pri delu oziroma v zvezi z delom.

Zapisnik so dobili v vseh TOZD in DSSS v nekaj izvodih in menili smo, da bo dovolj.

Pa ni bilo!

Telefon je zvonil kot nor in spraševali ste nas, kdaj bomo izdali informator.

Pa ne, da pretirano varčujemo s papirjem, mislili smo le, da so zapisniki DS DO dovolj številčno razmnoženi in posredovani na prave naslove in ne nazadnje tudi bolj brani!

Kaj počno pri nas?

Če ste se morda spraševali, kaj počno v IMV radovedni Američani, vam tokrat ponujamo odgovor.

Ob dejstvu, da so prikolice IMV-ADRIA eden rednih jugoslovanskih proizvajalcev, ki so si na zahtevam zahodnoevropskem tržišču izborili svoj položaj in da kljub ostri konkurenci uspevamo 90 % proizvodnje izvoziti, ni prav nič nenavadno, da iščemo poti in načine, kako bi v tem neusmiljenem boju konkurence ta položaj ne samo ohranili, ampak ga tudi izboljšali.

V veliko pomoč pri tem nam bodo lahko ugotovitve strokovnjakov METRA PROUDFOOT INTERNATIONAL S. P. (M. P. I.). Naj vam v osnovnih obrih predstavimo M. P. I. Pohvalijo se lahko z 42-letnimi izkušnjami, in so v tem času izdelali 4500 zahtevnih projektov po vsem svetu. Ukvarjajo se z analizami problemov v firmah, v sodelovanju s stranko načrtujejo in vpeljujejo nove sisteme, izvajajo izboljšave s pravilnimi instrumenti vodenja in usposablajo ljudi za njihovo uporabo, iščejo bistvo problema, da bi ga

odpravili za redno delo.

V IMV so prišli na pobudo predsednika Marjana Anžurja in poslovnega odbora.

In namen?

Da bi nam svetovali, kako povečati produktivnost, zmanjšati izgube časa, zalog, nadur, odpadka, da bi bolje koordinirali delo med obrati, izboljšali ponudbo IMV-ADRIE in dvig-

nili kakovost.

Pri nas niso zato, da bi delili le nasvete, pač pa, da razvijajo in vpeljujejo nove sisteme, seveda ob naši pomoči. Tako bomo skupaj vsak s svojim znanjem razvili sisteme za IMV-ADRIA.

In če ste pri svojem delu bili že deležni njihove pozornosti ali pa je še boste, se ne ustrašite vprašanj, pač pa čimbolj sode-



lutje z njimi in ne pozabite, da ne ocenjujejo LJUDI in njihovih sposobnosti, ne vmešavajo se v marketinško strategijo in ne normirajo dela, pač pa počno, kar smo zapisali.

Strokovnjake M. P. I. smo povprašali za njihove prve vtise, saj se prvič lotevajo projekta v socialistični državi. Dejali so, da se prav v ničemer (morda v nianсах) ne razlikujemo od firm na zahodu, morda le v mentaliteti.

V IMV bodo vsaj šest mesecev in o njihovem delu in ugotovitvah vas bomo še obveščali.

Pisma dedku Mrazu

Prve snežinke nas opozarjajo, da se leto izteka.

Prihaja torej čas, ki v ljudi vnaša vesel nemir, povsod v zraku je čutiti trepet pričakovanja, nestrpnost, barvaste lučke po mestu dajejo svečan in prazničen videz. Takšen je tudi občutek v ljudeh, ki hodijo po ulicah in se prerivajo v prepornih trgovinah, kjer kupujejo darila.

Vsi pa ne kupujejo.

Vedno več jih je, ki pišejo pisma dedku Mrazu. Precej se jih je nabralo v njegovem košu, obrnil ga je, iztresel vsebino in začel prebirati.

Vsako pismo se je začelo takole:

Dragi dedek Mraz!

Prosim, prinesi mi...

Prebiral je in bral, bral in prebiral, tako da so se mu že zarosila očala, želja pa ni in ni bilo konca.

Na en kup je metal pisma, ki so jih pisali otroci. Ti so si želeli igrače, obleke, smuči, no, tudi banane so bile vmes in tu in tam kolo ali motorček, pa vendar pristržne otroške želje.

Ko je to prebral, je naročil snežinkam, naj pripravijo darila za otroke.

On pa je prebiral naprej.

— Ti si moje edino upanje! Priskrbi službo nezaposlenemu državljanu! — (brezposelni)

— Od tolikšne plače bi še pes

crknil, izbežaj mi no, povišico!

— (NK)

— Do zadnjega diha ti bom hvaležen, če mi prineseš ključke od stanovanja! — (brezdomec)

— Pomagaj nam najti kakšno luknjo v ZIS-ovih ukrepih, da nas ne pobere! — (TOZD Hitrovovnik)

— Ostal sem brez avtomobila, zadovoljen bom s katro, ker malo žre. — (povprečnež)

— Poskušaj vplivati na vlado, da zniža prave cene, kajti čez pol leta bo že prepozno! — (čistilka)

— Jaz bom štedil pri gorivu, prinesi mi kakšen avtomobilček na diesel (bom še katerikrat natočil kurilno, saj miličniki tako ne morejo kontrolirati vsakega rezervoarja)... — (bisnisman)

— Prosim te za koš dobre volje in poguma, kajti zaloga pohaja. — (skromni)

— Meni pa prinesi vsaj 5000 DM, slišim, da bodo spet dajali kredite. — (šverc-commerce)

— Prinesi mi pomirjevalo, bojim se, da bom udaril napačno osebo! — (razrvani)

— Danes biti direktor je zelo težko. Kandidiral sem za vodjo strokovnih služb na SIS. Ker sem se nekaterim zameril, te prosim, da rečeš zame kakšno dobro besedo, da ne izvisim... — (ponižni)

— Vzemi me za tajnika, se bom jaz izgovarjal namesto tebe za obljubljena darila. — (bivši politični delavec)

Bral je dedek Mraz in bral in vedno bolj vroče mu je postajalo. Nazadnje je snel debelo rdečo kapo in si obrisal pot s čela.

»Kaj naj naredim? Toliko želja, toliko dela! Česa takega še nisem doživel!«

In je jel korakati po svoji palači gor in dol, dol in gor, razmišljal in grbančil čelo, da bi si domislil pametne rešitve.

In se je domislil.

Snežinkam je ukazal, naj darila za otroke naložijo v njegov koš, zaprežejo jelene v sani in se brez njega odpeljejo k otrokom na obisk. On pa je sedel v najnovejši tip lahkih sani in oddrsel — na novoletni seminar...

Vse za zdravo telo

Z jesenjo je ponovno zaživela rekreativna dejavnost v telovadnicah. Vsak četrtek ob 19.30 se v telovadnici osnovne šole Grm zbere precejšnje število naših delavcev, ki se želijo razgibati. Letos je organizatorju uspelo preprečiti igranje nogometa v telovadnici in s tem omogočiti organizirano vadbo.

Seveda pa je veliko navdušenih nad igrami z žogo, kjer prednjačita košarka in odbojka. Spodbudno je, da redni obiskovalci rekreacije niso več prepuščeni sami sebi, pač pa jih strokovno vodijo Jože Turk in udeleženci seminarja v Poreču.

Prepričani smo, da bo sedanji način dela privabil še veliko ljudi in da bo moč poleg četrtkovnega termina dobiti še kakšnega.

j.š.

Delavci IMV pri delavcih Renaulta

V sodelovanju s sindikalno konferenco TOZD TA je služba kontrole kakovosti proizvodnje ob letu kakovosti organizirala obisk delavcev IMV pri delavcih ene izmed tovarn RENAULT v FLINSU. Obisk je bil sicer predviden že v aprilu, vendar je bil zaradi tehničnih ovir prestavljen na 30. 11. 1987.

Po napornem 23-urnem, vendar zelo zanimivem potovanju smo v soboto, 28. 11., proti večeru srečno prispeli v Pariz. Naslednji dan je bil organiziran ogled mesta in njegovih znamenitosti. Med drugim smo si ogledali Eifflov stolp, muzej človeka in mornarice, cerkev NOTRE DAME, slavlolik zmage in nekaj pomembnih pariških trgov. Ogled mesta je trajal ves dan, videli smo veliko, vendar se ne toliko, kot smo želeli, kajti bila je nedelja in toliko bolj gost promet na ulicah, zato smo se morali nekaterim ogledom odpovedati. Sicer pa je bila že noč.

Naslednje jutro smo odšli v 40 km oddaljeni kraj FLINS, kjer izdelujejo RENAULT 5. Čakal nas je prisrčen sprejem. Najprej smo si ogledali njihov muzej avtomobilov, takoj zatem pa smo se razdelili v skupine in odšli na ogled proizvodnih prostorov. Še pred odhodom v proizvodne prostore smo izvedeli od njihovega predsednika, ki nam je podal precej obširno informacijo, tudi to, da tovarna zaposluje 12.000 delavcev in da dnevno izdelajo 15.000 vozil R-5. V tovarni smo videli veliko novega, disciplino na delovnih mestih, varčevanje z materialom in podobno.

Po končanem ogledu smo imeli pogovore z vodji proizvodnje, vodjo službe kontrole kakovosti in z direktorjem tovarne RENAULT-5 v FLINSU. Zastavljali smo najrazličnejša vprašanja in njanja dobili zanimive odgovore. Ker je bilo vse tako tesno programirano, je tudi nam odmerjeni čas bivanja v Franciji minil. Zahvalili smo se za gostoljubje, se za slovo slikali skupaj pred tovarno in odšli proti domu.

Med vožnjo domov smo imeli nekaj postankov, najdaljši v MÜNCHNU, kjer smo si ogledali še nekaj zanimivosti tega mesta in nadaljevali pot proti domu.

Za uspešen obisk se moramo zahvaliti vodstvu tovarne avtomobilov, službi kontrole kakovosti, posebej Francu Kirarju za dobro organizacijo, našemu vodiču Iveku Gerstenhoferju in

DO GORJANCI in voznikom Lojzetu in Albinu za varno in udobno vožnjo, ki je trajala skupno 45 ur, vendar se nam je zdela dosti krajša, kajti z nami je bila neutrudljiva Marija Jerele,

ki je poskrbela, da smo se imeli tako prijetno, kot še nikoli na izletu. Ob prepevanju pesmi, grizljanju njenih slaščic in srkanju sladkega borovničevca so se nam ure spremenile v minute.

Želimo, da bi si tudi ostali sodelavci lahko ogledali vsaj tisto, kar smo imeli priložnost videti sami.

Alojz Sodja in Janez Jakše
kurir Fotografija: Slavko Drab



Za kaj vse uporabljajo službena vozila?

Že večkrat smo v Kurirju pisali o namenski in nenamenski uporabi službenih vozil IMV, tudi spraševali odgovorne o Rent-a Car dejavnosti in opozarjali na nekatere nepravilnosti. Ne jemljemo si pravice razsojati o pravnostih in nepravilnostih pri uporabi službenih avtomobilov, tudi ne želimo iskati krivcev, za to so pač pristojni, predvsem pa odgovorni, drugi. Kljub vsemu se čutimo dolžne, da na nekaterih primerih opozorimo na to, da z našo uporabo ni vse tako kot bi moralo biti.

Kot proizvajalci avtomobilov si pač lahko privoščimo, da je naš avtopark – govorimo o osebnih vozilih – precej velik, se redno obnavlja in izboljšuje, hkrati pa seveda omogoča pokrivanje vseh potreb po prevozih z lastnimi vozili. Toda ali res vseh? Zgodilo se je, da je direktor največjega TOZD-a (po številu avtomobilov) v Sloveniji moral na hitro službeno pot in zanj ni bilo na razpolago niti najbolj iztrošene katrce, hkrati pa jih je bilo kar nekaj parkiranih v mestu in celo pred stanovanjskim blokom.

Večina popoldnevov, večerov, sobot in nedelj niso delovni dnevi, vendar naša vozila krožijo po mestu in bližnji okolici, kot bi šlo za najbolj normalen delovni dan. Avto z našim znakom je bil viden tudi že na živinskem sejmu v enem od kmetijskih središč in prazen z njega ni odpeljal. Zato bi bilo zanimivo vedeti, kdo so

tisti privilegiranci v tovarni, ki imajo službeni avto trajno zadolžen in ga uporabljajo tudi za privatne potrebe.

Pred več kot letom dni je poslovodni odbor izdal navodilo, da morajo biti vsa naša vozila opremljena z vidnim tovarniškim znakom. Toda, ali so? na nekaterih je znak odlepljen, na nekaterih pa tudi prilepljen ni bil nikoli. Sprašujemo se, ali zato, da se ne bi videla pripadnost vozila, ali zaradi malomarnosti? Navsezadnje reklamni znak nima toliko kontrolne funkcije kot nalogo propagirati našo firmo in uveljaviti njen image.

In ne na koncu, kako uporabniki ravnamo s službenimi vozi-

li? Seveda se obnašamo podobno kot do ostale družbene imovine in je zato nov avto, s prevoženimi 6000 km, tako razdejan, da tudi varen ni več popolnoma. Normalno bi bilo zahtevati poostreno kontrolo vozil pri prevzemu in predaji uporabniku ter vsakega uporabnika z materialno odgovornostjo pripraviti na čuvanje in vzdrževanje posojenega mu vozila.

Teh nekaj primerov izkazuje še eno potrebo. Čimprej je potrebno z ustreznim pravilnikom opredeliti uporabo službenih vozil in ta pravilnik še hitreje spraviti v življenje.

kurir

Bojan Mikec





Iz Renaulta

»Mercure International za Renault

Ob podelitvi privh MERCURE Internationaux« za image in v okviru kongresa IMACOM '87 v Besanconu je RENAULT 27. okt. 1987 prejel »MERCURE International« za največjo prizadevnost pri specializiranem šolanju.

Ta nagrada mu je bila podeljena za njegov videodisk »Elektronsko vbrizgavanje goriva«.

Zlata trofeja za renault kot prva mednarodna nagrada za tehnično kreacijo

Pri drugi objavi prve mednarodne nagrade za tehnično kreacijo je žirija podelila Renaultu zlato trofejo za opremo vzdrževanja njegovega sistema.

Sitere – Elektronska dokumentacija poprodajnih aktivnosti

To je popolni odgovor Renaulta na probleme obveščanja in komunikacije konstruktor – mreža na področju prodajnih aktivnosti.



S pomočjo ohranjanja podatkov na CD, ROM, trdem disku na lesarsko odčitavanje je informacija zlahka in stalno dosegljiva.

V praksi bo organizacija avto popravilnic poenostavljena. Razbremenjen administrativnih nalog, bo prevzemnik v bodoče alhko posvetil več časa kupcu ter mu nudil hitre usluge brez presečenj: osebni sprejem, takojšen predračun, točen rok popravila.

Sodelavci Renaulta v Jugoslaviji vam v letu 1988 želijo veliko sreče, uspehov in zdravja.

Renault aktivno dela na dveh aplikacijah elektronike varnosti: obese in 4 pogonska kolesa

RD2 – ki ima za osnovo renault 11 turbo – je laboratorijsko vozilo, ki lahko takoj pride iz dveh na štiri pogonska kolesa. Namenjeno je testiranju velikega števila strategij, upravljanja s poljubnim poudarkom na sposobnosti manevriranja, okrepljeni varnosti (nevtralno držanje ceste) ali športni vožnji, njegovi zakoni zaviranja zadnjih koles upoštevajo kot volana, hitrost vozila ali druge dina-

mične parametre.

Vsa 4 je renault 25 V6 vbrizganje goriva opremljeno iz obesa, ki ji je pomoč računalnik. Njegovi zakoni ublažitve trčenja upoštevajo kot volan, hitrost, podolžno pospešitev, spodbudo zavor in odpiranje zaklopke in za udobje vertikalno pospešitev. Ta sistem omogoča, da ni več fiksnega presledka, torej tesnega, med potrebami udobja in potrebami držanja ceste, temveč

nudi, in to v trenutku, prednost enim ali drugim, odvisno od prisotnih okoliščin.

Proučitve, ki sedaj potekajo, morajo srednjeročno dati bistveni prispevek k privlačnosti in varnosti vozil ter jamčiti za najmanj tako pomemben razvoj, kot velja za sprejetje naprav za zaviranje anti-blokiranje (ki že opremljajo asortiman renault 21 in 25).



RENAULT 11

Najboljši jugoslovanski novinarji s področja avtomobilizma so obiskali Renault

V času rallyja Katalonije v okolici Barcelone v Španiji sta TOZD Commerce in Renault povabila predstavnike jugoslovanskega tiska k »navijanju« za naši posadki Kizmič in Zrnec.

To je bila prav taka priložnost za obisk mreže Renaulta v Barceloni ter ugotovitev, da Renault zaseda prvo mesto na španskem tržišču z več kakor 30 % prodiranjem.

Nato so v okolici Pariza novinarji lahko preizkusili novo vozilo renault 5, nov motor V6 – 2849 cm³ vozila renault 25 in seveda »raketo« renault 21 turbo 2 litra.

In končno je bilo to bivanje v Franciji zaključeno z obiskom

tovarne v Flinsu, da bi presodili nivo avtomatizacije, ki ga je dosegel Renault.

Na fotografiji lahko vidimo naslednje osebe:

Tomaž POREKAR – Avtomagazin

Martin ČESEN – Motorevija

Miroslav KOPRIVICA – Vjestnik

Aleksander MAKSIMOVIČ – Sportske novosti

Miran VERDEL – IMV

Ivan BAN – IMV na obisku v Renault.

E. T.





Iz Renaulta

IMV in RENAULT sta še enkrat jugoslovanska prvaka v rallyju. Naša glavna posadka KUZMIČ-BANIČ za krmilom vozila RENAULT 5 GT TURBO skupina A z nič več kot 160 km se je uveljavila kljub močni konkurenci vozil, kot CITROEN VISA 1000 PISTES, PORSCHE, OPEL, SUZUKU, SUBARU in drugih.

Ta uspeh je že 6. naslov prvaka gospoda KUZMIČA, od tega je štiri dosegel z RENAULT-om, ko je sicer velikokrat zmagal na državnem prvenstvu z vozniki, ki slovijo v jugoslovanskem avtomobilskem svetu, to pa so PALIKOVIČ, PUŠNIK, ŠALI, FREYER.

KUZMIČ je prav tako osvojil tako zaželjeni pokal ALPE-ADRIA '84 in bil prvi amaterski voznik FIA leta 1985 in 1986.

Spomnimo se tudi na odlično šesto mesto, ki ga je dosegel na zadnjem rallyju Katalonije, na katerem je bila zbrana elita evropskih poklicnih voznikov.

Ob vsem ne gre pozabiti odličnega tretjega mesta na



IMV-RENAULT, jugoslovanski prvak rallyjev

nega 3. mesta v pokalu Alpe-Adria leta 1985. Poudarili bi radi še odlično drugo mesto na letošnjem rallyju SATURNUS ter ravno take rezultate v tujini.

Seveda pa so ti rezultati plod brezhibnega sodelovanja s KOMPAS Hertzom, zato bi radi ob tej priložnosti pozdravili gospoda DOLENCA, katerega navdušenje, vztrajnost in dina-

1988 dala več od sebe in nam pomagala v tekmovanju z ZASTAVO, po besedah gospoda DORANGEONA, ki ga tukaj dobro poznamo in ki je pri RENAULT SPORT zadolžen za stike z javnostjo in seveda z JUGOSLAVIJO.

Zahvalili bi se radi tudi gospodu GABERŠKU za pomoč s strani Avto moto zveze Slovenije ter vsem prijateljem novinarjem, simpatizerjem, navijačem in sponzorjem, ki ste nas tako ali drugače podprli v športni sezoni '87.

V letu 1988 bomo nadaljevali z našo športno politiko. Če nam bosta na tem področju sledila IMV in Avto moto zveza, bi želeli organizirati tekmovanje vozil RENAULT 4, ki bi bilo

namenjeno odkrivanju mladih talentov, tako v rallyju kot v krožnih dirkah, in za katerega bi lahko dobili bogato finančno podporo.

Klub za tekmovalno dejavnost IMV-Renault bo poskrbel v prvi vrsti za prodajo 5 vozil, ki bodo transformirana v Novem mestu, prodajna cena bo sporočena naknadno in čeprav bo visoka, jo bo potrebno v celoti plačati v dinarjih, vključno z enim kompletom pnevmatik za tekmovanja.

Zainteresirane osebe ali športni klub se lahko že sedaj obrnejo na eno od naslednjih oseb:

Rudi Šali, tel. (068) 22-925
Ivan Ban, tel. (068) 21-668 in
Emile TARRARE, tel. (068) 22-732



državnem prvenstvu, ki ga je zasedla naša voznica ROMANA ZRNEC s sovoznikom Pavletom NARTNIKOM, niti pomoči MIRE LENKO v tujini.

Romane ni treba posebej predstavljati, zato bi omenili le njene naslove:

3. mesto v generalni uvrstitvi leta 1983, 4. mesto v generalni uvrstitvi leta 1984, 4. mesto v generalni uvrstitvi leta 1985, drugo mesto v skupni uvrstitvi leta 1986 in seveda letošnje 3. mesto, pri čemer ne gre prezreti njenega naslova prvakinje COR-SKIH DIRK leta 1985 in nje-

mičnost so klub KOMPAS Hertz letos pripeljali do drugega naslova prvaka.

Nazadnje moram omeniti še našega partnerja, IMV, s katerim smo ustanovili klub za tekmovalno dejavnost, ki smo ga zaupali gospodu ŠALIJU, katerega sposobnosti vsi poznamo.

Ob tem bi radi čestitali naši mladi posadki JERNEJC/GREGORIČ, ki je imela težko nalogo: voziti na rallyju najmlajši RENAULT-ov avto. Beseda je seveda o štirici.

Kljub njenemu pomanjkanju konjskih moči bo, upam leta

Sestavljeni materiali predstavljajo bodočnost

Od januarja 1986 dalje Renault v DREUXU, edinstvenem obratu v Franciji, proizvaja liste za vzmeti iz sestavljenih materialov, montirane na vozila trafic.

Material je zelo podoben materialu, ki se uporablja za izdelavo kril helikopterja podjetja Aerospatiale.

Proizvodnja teh listov za vzmeti je sedaj stopila v fazo industrijskega razvoja in v obratu proizvedejo približno 85 litrov dnevno za trafic.

Po drugi strani sedaj preizku-

šajo zadnje premo, namenjeno vozilom renault 5, 9 in 11 in 21.

Poleg prednosti, ki jih ima sedanja prema, predstavlja tako pridobljeni sistem:

– najmanj težavno rešitev vseh danes poznanih prem, kar odpira nove možnosti najrazvitejše arhitekture;

– omogoča 50 % pridobivanja na teži.

Montirana na osebno vozilo, je eksperimentalna zadnja prema Renault – Aerospatiale uspešno opravila vse teste obnašanja in odpornosti.

Kaj je alkoholizem

Alkohol zavzema pomembno mesto med temami socialne patologije in medicine.

Etiske intoksikacije so že dolgo predmet opazovanja in proučevanja. Že večkrat so se poskušali uvesti družbeno zaščitni ukrepi zoper to zlo, ki resno ogroža fizično in psihično zdravje človeka, velikokrat pa še materialno in moralno ravnotežje družine. Z raznih strani je bilo predlagano, naj bi se omejila proizvodnja alkoholnih pijač, omejila kraj in čas njihove prodaje, delalo se je tudi na osveščanju in zdravstveni vzgoji ljudi, toda poleg vseh nespornih naporov alkoholizem ostaja problem vzmernirajoče aktualnosti, in to z medicinskega in z družbenega vidika.

Družba se mora vprašati, kje je vzrok alkoholizmu, kaj pelje človeka v to, da postane alkoholik, zakaj vsi tisti, ki pijejo, niso alkoholiki, kakšni so razlogi, ki ženejo človeka, da iz dneva v dan opija svoj razum, zastruplja svoj organizem, telesno in duševno propada, uničuje svoje zdravje, svojo družino in svoj družbeni ugled.

Tako kot za druge bolezni velja tudi za alkoholizem, da ima vzročne faktorje, svoje simptome in posledice. Alkoholizem je bolezen sodobnega človeka, bolezen, ki dobiva vse večje razsežnosti.

Alkoholizem je družbeno medicinski problem, ki nastaja zaradi razširjenosti uporabe alkoholnih pijač v taki meri, da te osebe uničujejo svoje zdravje, motijo svoj mir in mir soseske, kjer živijo.

Zaradi tega problema bi se vsi morali zamisliti in ukrepati. Posledice alkoholizma so raznovrstne in težke, kažejo pa se v ekonomskem propadanju družine alkoholika, njegovem načetem zdravju, posledicah v DO (poškodbe, bolniška, nedoseganje norme, slaba kvaliteta dela, nedisciplinarnost itd.).

Kdo je alkoholik?

Ali je vsak, ki uživa alkoholno pijačo, alkoholik, ali to velja samo za določeno kategorijo ljudi, ki pijejo alkoholne pijače?

Če bi logično povedali, bi rekli, da alkoholizem kot bolezen nastane šele takrat, ko človek ni več zmožen brez posledic za svoje zdravje vnašati v organizem alkoholne pijače. Šele, ko nastanejo simptomi, ki kažejo, da je zdravje načeto, lahko govorimo o bolezni – alkoholizmu.

Torej ne moremo govoriti, da je alkoholik vsak, ki pije alkoholne pijače, sploh pa, če se le te uživa občasno, v izjemnih primerih in v razumni količini. Upravičeno pa je imenovati alkoholike tiste ljudi, ki zaradi pogoste, dolgotrajne in nekontrolirane uporabe alkoholnih pijač kažejo oz. imajo telesne, duševne in socialne težave. Z drugimi besedami, osebe, ki so odvisne od alkohola in so s tem postavile svoje zdravje pod vprašaj, s tem da se kažejo očitni znaki načetega zdravja v obliki raznih telesnih okvar (jetra, želodec, živčni sistem) ter psihične spremembe (sprememba značaja, moralnega obnašanja, upad intelektualnih sposobnosti), vse do porušenega harmoničnega odnosa do družbenega okolja, družine, DO in norm, ki jih postavlja družba. Poudariti je treba, okolje, v katerem alko-

holik živi, teh sprememb pri alkoholiku ne opazi pravočasno, temveč šele takrat, kadar je alkoholizem bolnega človeka že v zadnji fazi.

Znaki alkoholizma

Znano je, da mnogim alkoholikom zelo uspešno in dolgo uspe prikrivati svoj alkoholizem, zato se simptomi bolezni ne morejo vedno in pravočasno odkriti. Osnovni pokazatelji so v spremembi karakterja, v etični in socialni spremembi osebnosti in v telesnih spremembah. Bolnik iz dneva v dan propada. Ne skrbi več za svoj osebni izgled, za ugled svoje družine, izgublja občutek za ponos, dostojanstvo in čast. Bolnik alkoholik se pred svojim predpostavljenim drži ponižno, laskavo, hitro oblublja, na drugi strani pa rad ogovarja, podcenjuje in kritizira. Zelo pogosto se pri teh ljudeh pojavi samohvala in nekritično pretiravanje glede ocene svojih osebnih sposobnosti. Najbolje se počutijo v družbi svojih pivskih tovarišev, do njih so zelo prijateljski, z njimi se dobro razumejo, si potožijo težave, ko iščejo razloge za lastni alkoholizem. Občutek ponosa izgine, družbe za pitje več ne izbirajo, temveč jim za pitje vsak prav pride. Do članov svoje družine so zelo nesramni, nauvideni, grobi, v hiši je zaradi tega nemir, nespokoj in nazadnje pekel. Do svojih otrok so maksimalno brezbrizni.

nesramni, čustveno hladni, ne skrbijo za otrokove najosnovnejše potrebe. Postopoma, zaradi stalnega posojanja denarja in prodaje družinskega imetja pripeljejo družino do ekonomskega propada oz. revščine.

Kolikor bolj se alkoholizem stopnjuje, toliko bolj so težko prizadete duševne funkcije, predvsem intelektualne sposobnosti: upadajo sposobnosti koncentracije na delu, nastajajo mnoge napake, delovna sposobnost slabi, izgublja se interes za učinek, kvaliteta dela povsem upade, produktivnost se iz dneva v dan manjša, interes za uspeh kolektiva slabi, zožuje se domena psihičnih moči, miselni tok je vse težji, pojavljajo se površnost, nemarnost, nekritičnost. Ravno tako se izgublja sposobnost za ideje, inventar znanja neprestano slabi, posebno je opaziti upad sposobnosti pomnjenja, zato začne alkoholik svoje praznine v pomnjenju zapolnjevati z izmišljanjem in fantazijami, vse bolj pogosto nastajajo mnogi prekrški in razni manjši ter večji delikti.

Telesni simptomi so ravno tako lahko različni. Zelo znano je tresenje rok, ki je najbolj izrazito zjutraj, ko alkoholik še ni zaužil ničesar od alkoholnih pijač, drhtenje mišic okrog ust in na obrazu, bolečine v mišicah pod kolenom, zabuhlost, pomodrelost na nosu in licih, kar je znak oškodovane cirkulacije krvi. Glas alkoholika je značilen, hripav in globok. Pojavlja se pomanjkanje apetita in vesplošna slabost. Zaradi strupenega delovanja alkohola in nepravilne prehrane hitro pride do okvare jeter, srčne mišice in paralize udov.

Nastajanje vseh teh okvar je odvisno od različnih faktorjev: predvsem od vrste alkoholnih pijač, od količine, dolžine pivskega staža ter od individualnih lastnosti organizma. Če se človek pravočasno odloči za zdravljenje in preneha uživati alkoholne pijače, se napredovanje naštetih okvar lahko zaustavi oz. se zdravje lahko popravi.

(Nadaljevanje prihodnjič!)

kurir

V. Banič

Nove knjige – 30 % ceneje

Stroške poštnine plača založnik.

Zlata pravila življenja – Bestseller: namesto 4.900 le 3.430 din.

Deset pravljič Darje Lenardič: namesto 2.800 samo 1.960 din.

O ljubezni, zbirka izrekov; namesto 3.390 samo 1.960 din.

Dr. Marek Lenardič, Ekologija in Industrijska družba – BESTSELER; namesto 3.300 samo 2.310 din.

Knjige naročite po povzetju na naslov: prof. Darja Lenardič, Moste 34, 64274 Žirovnica.

ZAHVALA

Ob smrti najinega dragega očeta se zahvaljujem sodelavcem, prijateljem in OOS DSSS in OOS TOZD Podgorje Šentjernej za izrečena sožalja in podarjeno cvetje.

Jožica Lužar in
Dragica Narat

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta se zahvaljujem OOS DSSS in sodelavcem materialnega oddelka za izkazano pomoč in izrečena sožalja.

Viktor Meštrič

ZAHVALA

Ob smrti moje tašče se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za podarjeno cvetje in izrečena sožalja.

STANE JAKLIČ
TOZD TA

V današnjem članku bomo spregovorili o nalogah pripadnikov NZ, sestavi NZ, oznakah, oborožitvi, uporabi orožja in usposabljanju.

Pripadniki NZ opravljajo naloge v skladu z varnostnimi in obrambnimi razmerami zlasti z:

- obhodom in opazovanjem določenega območja ali objekta;
- množično izvidniško obveščevalno dejavnostjo;
- opravljanjem stražarskih dolžnosti na določenih mestih;
- preiskavo določenega območja in nenaseljenih objektov;
- odkrivanjem subverzivnega delovanja;
- določenimi oblikami in sredstvi oboroženega boja;
- spremljanjem določenih oseb ali vozil;
- zasedbo;
- zadržanjem oseb (do prihoda organov za notranje zadeve).

Delovni ljudje med opravljanjem nalog narodne zaščite nosijo na levem rokavu širok rdeč trak z vdelanim modrim, belo obrobljenim krogom, v katerem je petokrkatka zvezda, nad zvezdo pa je bel napis »NARODNA«, pod njo pa »ZAŠČITA«.

Načelnik NZ ima na obeh straneh trakov rumeno obrobo, modri krog pa je rumeno obrobljen. Namestnik ima enako rumen rob z obeh strani, modri krog je belo obrobljen, medtem ko ima pomočnik načelnika rumen rob le na zgornjem delu traku, modri krog pa je belo obrobljen.

Ko pripadnik NZ opravi svoje naloge, mora trak vrniti tistemu, ki mu ga je dal ali osebi, določeni za hrambo oznak, to je načelniku NZ oz. pomočniku načelnika.

Med opravljanjem nalog so pripadniki NZ oboroženi v naslednjih primerih:

- kadar varujejo objekte in drugo premoženje, ki je posebnega družbenega pomena;
- kadar so ogrožena življenja ljudi ali družbeno premoženje zaradi kriminalne dejavnosti skupin ali posameznikov;
- kadar grozi nevarnost sabotaž in drugih terorističnih dejanj;
- v neposredni vojni nevarnosti in v vojni.

Praviloma so pripadniki NZ oboroženi s pištolami, lahko tudi s puškami, o oborožitvi pa odloča organ, ki je pristojen za aktiviranje, to je komite za SLO in DS in načelnik narodne zaščite. Pištolo nosijo pripadniki NZ

v toku vidno ter morajo v primerih, ko so oboroženi, imeti pri sebi tudi izkaznico za nošenje orožja. Orožje in strelivo pripadniku izda načelnik NZ ali njegov pomočnik. Pripadnik NZ mora za nošenje orožja izpolnjevati določene pogoje, ti pa so:

- da je polnoleten;
- da je duševno zdrav;
- da ni v kazenskem postopku, da ni bil kaznovan za kaznivo dejanje ali prekršek zoper javni red in mir in da ni pričakovati, da bo orožje neupravičeno uporabil;
- da je usposobljen za ravnanje z orožjem.

Orožje sme pri opravljanju nalog uporabiti le, če ne more drugače, torej če mora:

1. zavarovati življenja ljudi;
2. odvrniti od sebe neposredni napad, s katerim je ogroženo njegovo življenje;
3. odvrniti napade na objekt, ki ga varuje.

Pogoje za uporabo orožja bomo zaradi morebitnih nejasnosti razčlenili, in sicer:

1. Orožje lahko uporabi, če

je v neposredni nevarnosti življenje ene ali več oseb in da odvrne ali prepreči napad napadalca. Kdaj je kdo v neposredni nevarnosti, se presoja po načinu in sredstvu napada ter po fizični moči in številu napadalcev.

2. Kadar je napaden s strelnim orožjem, nevarnim orodjem ali drugim nevarnim predmetom, ali če je napaden od ene ali več oseb, pa ne more pričakovati pomoči, in če je napaden od osebe, ki uporablja borilne veščine (karate, judo).

3. Kadar je napaden objekt, katerega varuje, in je namen napadov, da se objekt poškoduje ali da se uničijo sredstva v njem.

Pred uporabo orožja v miru mora pripadnik NZ napadalca opozoriti v vzklikom »STOJ, STRELJAL BOM« in z opozorilnim strelom v zrak, vendar samo takrat kadar okoliščine to dopuščajo.

Orožje lahko uporabi tako, da s tem ne ogroža življenja in ne spravlja v nevarnost drugih delovnih ljudi in občanov.

O vsaki uporabi strelnega orožja mora pripadnik NZ takoj obvestiti načelnika ali pomočnika načelnika NZ, ta pa mora obvestiti komite za SLO in DS, ki nato obvesti o uporabi orožja pristojno postajo milice.

Še nekaj besed o usposabljanju pripadnikov NZ. Zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti namreč govori o tem, da so vsi delovni ljudje dolžni organizirati narodno zaščito, v njej delovati in se v zvezi s tem tudi usposablјati. Kdor se izmika delovanju v NZ ali v njej ne deluje, je odgovoren po 1. točki 296. člena zakona o SLO in DS, za kršitev pa je zagrožena kazen od 2.000 do 20.000 din ali zaporna kazen do 60 dni.

Torej, kakor vidite iz prejšnjega in današnjega članka, so naloge narodne zaščite zelo obširne in kot take zelo pomembne v konceptu splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v DO in TOZD, v miru, ob elementarnih nesrečah, neposredni vojni nevarnosti in v vojni, zato si moramo vsi prizadevati, da bo narodna zaščita v našem okolju še bolj zaživel.

kurir

Anton Ancelj

Šport

Ponovno SPAIS

SPAIS - Smučarsko prvenstvo delavcev avtomobilske in motorne industrije Slovenije bo ponovno oživel. Po osmih zapovrstnih srečanjih in tekmovanjih od 1972. do 1979. se je nit srečanj pretrgala in od 1980 pa do letos ni bilo tekmovanj iz raznih vzrokov. Na pobudo naše DO smo že na prvem pripravljalnem sestanku ugotovili, da obstaja interes, da bi srečanja obnovili in tako bo IMV organizator IX. SPAIS '88, ki bo 10. 1. 1988 v dolenjskem smučarskem centru Gače - Rog s pričetkom ob 10.30, ko bo tekma v veleslalomu.

Pravico do nastopa bodo imeli delavci DO in TOZD, proizvajalci in montažerji cestnoprometnih sredstev iz Slovenije, seveda v omejenem številu, saj bodo predstavljali svoje delovne organizacije na tekmovanju. Povedati je treba, da so bila zadnja srečanja še zelo velika in obširna, saj so sodelovali skoraj vsi, ki so imeli karkoli opraviti z avtomobilsko industrijo, skratka, naša branža v ožjem pomenu besede pa nima nobenih za špor-

tnorekreativna srečanja. Tako smo se torej odločili za tovrstno prireditev, ki ne bo samo tekmovalnega pomena.

Naj povemo, da je organizacijski odbor IX. SPAIS '88 s predsednikom tov. Bahčem že pričel z delom in upa, da bo sre-

čanje pripravil in organiziral v zadovoljstvo vseh udeležencev.

Vabimo vas, da si tekmovanje ogledate, hkrati pa se boste nadihali svežega zraka in se sprostiti. Čakamo samo še na vreme - sneg. Da nas ne bo presenetilo.

Jože Turk

DŠI 87

S športnim dnevom, so se končale letošnje delavske športne igre v Novomeški občini. Na programu v športnid vorani Marof so bile naslednje športne panoge: odbojka, namizni tenis, streljanje, pikado za moške in ženske ter vlečenje vrvi za moške.

V večini panog smo nastopili tudi IMV-jevci, dosegli pa smo naslednje rezultate:

Odbojka:

Moški: 1. Krka, 2. Novoteks, 3. IMV, 4. Sob itd.

Ženske: 1. Krka, 2. IMV, 3. Pionir, 4. Novoles itd.

Vlečenje vrvi:

1. Krka, 2. Iskra Tenel, 3. Novoles, 5. IMV

Namizni tenis:

Moški: 1. Dol. infor. center, 2. Iskra Šentj., 3. Krka, 6. IMV
Ženske: 1. Krka, 2. Iskra Tenel, 3. IMV

Pikado

Moški: 1. Novoles, 2. Krka, 3. IMV

Ženske: 1. Iskra Tenel, 2. Komunala, 3. Novoles, 8. IMV

Ob zaključku športnega leta 1987 je bila v dvorani Marof prireditev s podelitvijo priznanj najboljšim ekipam in posameznikom v DŠI ter izbor za najboljšega športnika Dolenjske. O tem in rezultatih, ki so v času pisanja šele neuradni bomo poročali v naslednji številki.

kurir

Jože Turk

Cicibani so postali pionirji

Tik pred dnevom republike je bilo na vseh osnovnih šolah na moč svečano. Naš posnetek je nastal na svečanosti v avli Osnovne šole XV. divizije na Grmu.

Cicibani so ta dan postali pionirji. Ponosni starši in še bolj ponosni mali nadebudneži so z zanimanjem spremljali priložnostni program, ki so jim ga pripravili učenci.

Domiselnemu in poučnemu programu je sledila svečana zaobljuba pred pionirsko zastavo.



Kako varno čez cesto

Običajno in že v navadi nam je, da reagiramo šele po toči. Ko je škoda storjena, sprejemamo vrsto varnostnih ukrepov, da bi bilo vsaj v bodoče bolje. V primeru, ki ga načenjamo danes kot pokrovitelji OŠ Grm, pa se tudi po hudih prometnih nesrečah nismo zganili.

Na sejah zbora krajevnih skupnosti delegatska vprašanja, kdaj bo prehod za pešce na Zagrebški cesti, ki je ena najprometnejših in za šolarje najusodnejših, dobil ustrezno svetlobno signalizacijo, ostajajo brez odgovorov.



Šolarji pa nekje morajo čez cesto. Šola in starši sicer vzgajajo najmlajše, da bi bili kot pešci čimbolj poučeni, kako naj ravnajo na cesti. Malček z rumeno rutico drži visoko dvignjeno roko in opozarja voznika, da bi želel čez cesto... Vozniki pa drvijo mimo njega zatopljeni v svoje misli in ga niti ne opazijo, kaj šele, da bi zmanjšali hitrost ali morda ustavili... Za brezvestno in neodgovorno obnašanje prenekaterega ni opravičila. In očitno bo moral obležati pod kolesi še kak malček, da bomo zmogli prehod urediti in se kot vozniki disciplinirati, ne pa tako kot naš službeni voznik – odbrzeti čez prehod, mimo čakajočih malčkov!

j. š.

Pri nas na obisku učenci 3. b.

KAJ MI JE VŠEČ V IMV?

Všeč mi je, da imajo dvigala, s katerim dvignejo avto. Všeč mi je bilo v prikolici in sem si jo ogledal dvakrat.

Miro

V tovarni mi je bil všeč tekoči trak in kot mavrica izvijači.

Alenka

Všeč mi je, da so delavci veseli.

Marko

Všeč mi je bilo, ker smo bili tako dolgo v IMV.

Andrej

Všeč mi je bilo, ko so nas kuharice pogostile.

Andreja

Všeč mi je bilo, ko neki stroj tako deluje, kot, da bi pesmico pel Danijel. Meni je bilo vse všeč.

Darja

Rad duham bencin, všeč so mi obleke, še najbolj zelene obleke in njihovo delo. V IMV mi je vse všeč.

Jernej

Všeč mi je bilo da se je tov. Guštin tako potrudil za nas,
– da vsak delavec opravlja svoje delo,
– da so se držali pravila:
**STROGO PREPOVEDANO
KADITI**

Katarina

KAJ MI NI VŠEČ?

– ker je ropotalo – Ana
– toplota, ki smrdi po razzarjenem železu – Danijel
– vročina in ker smrdi – Janika
– hrup, ni bil čist zrak, le kako morejo to vdihovati – Tina
– ker so avtomobili divjali po tovarni – Andrej
– ker so bili sošolci požrešni, ko so nas pogostili – Katarina

KAJ POGREŠAM:

– več vrst avtomobilov – Katja
– več svetlobe – Alenka
– pogrešala sem pijačo – Jerneja
– lahko bi imeli robota, ki bi pomagal ljudem, da bi več zaslužili – Miro
– izdelavo koles, motorjev – Andrej
Če bi bila direktorica, bi zgradila bazen za delavce, bolj čisto delo.
Katja

Moji sošolci in jaz na obisku v IMV

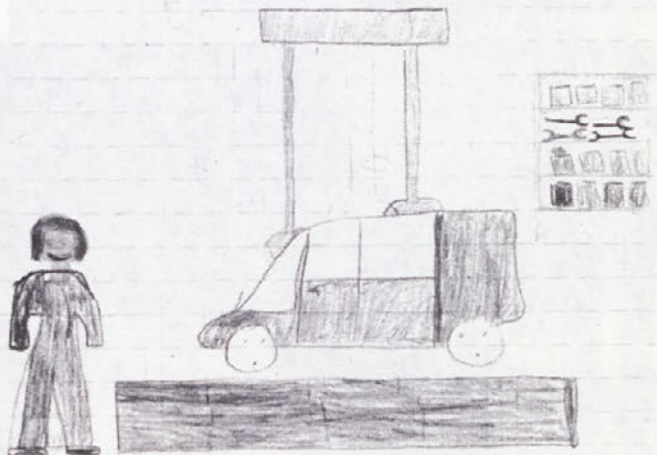
IMV je velika tovarna avtomobilov. V tovarni avtomobilov je zaposlenih 5500 delavcev. Vsi delavci so razporejeni na različnih delovnih mestih. Eni »šrafajo«, drugi lakirajo in tako vsi delajo skupaj, dokler avto ni narejen. Potem voznik vozi avto na preizkušnjo. Če avto ni v redu, ga peljejo nazaj v tovarno, da ga tam popravijo. V IMV

izdelujejo več vrst avtomobilov. Izdelujejo tudi prikolice in vojaške kombije.

Obiska v tovarni IMV se bom še dolgo spominjala. Na koncu obiska smo bili povabljeni na sok in rolado.

Ostalo nam je veliko lepih vtisov in značka, ki smo jo vsi dobili.

Sanja Cvetkovič, 3. B



Vsemu je kos



Kadarkoli ga srečate, vedno hiti, vedno se mu kam mudi. S torbo na rami polno orodja, nasmejan hiti naš hišnik tja, kamor ga pač pokličejo. Alojz Novak je v IMV zaposlen že od 1969. leta, hišniška dela pa opravlja štiri leta. Nikoli ga ni treba dolgo čakati, skoraj vsaki okvari je kos, je prava »tavžen-troža«.

Od mizarskih, steklarskih, vodoinstalaterskih do elektroinstalaterskih del opravi mojster Alojz. Hiter, učinkovit in vedno dobre volje, takšen je in takšnih delavcev si želimo čimveč.



Dežurni krivci

Takole smo se ovekovečili na letošnji zadnji, 20. redni seji uredniškega odbora (v tem letu bomo imeli še eno izredno sejo...). Res je, da na sliki nismo vsi, nekdo pač mora fotografirati, nekateri pa so službeno zad-

ržani. To smo torej tisti, ki smo se vse leto trudili, da bi naredili Kurir čim boljši. Samokritično priznavamo, da časopis še ni tak, kot si ga želimo, bomo pa poskušali to doseči v prihodnjem letu in še boljše delati.

Veseli pa nas, da je vedno več takšnih, ki postajate naši sodelavci. In tako je prav, saj bomo le vsi skupaj dosegli to, da bo Kurir še bolj bran.

KURIR



Kam z jeklenimi konjički?

To vprašanje si gotovo zastavite vsaj tedaj, ko zjutraj lovite minute, da ne bi zamudili v službo, a kot nalašč ne najdete parkirnega prostora. Kljub urejenemu parkirišču TOZD-a Tovarna avtomobilov, parkirišču ob vratarnici na Zagrebški cesti nam parkirnih prostorov zelo primanjkuje. Najhuje je v zadnjem času, ko je bila urejena

bližnjica, postalo na parkirišču pred upravo. Ob nenadnem obisku strank, ki jih tako v TOZD-u Commerce kot vodstvu DO ni malo, vratar ob nalogi, da naredi prostor za vozila le-teh, ostane nemočen.

Namen tega parkirnega prostora je jasen in prosimo, da navodila upoštevate!

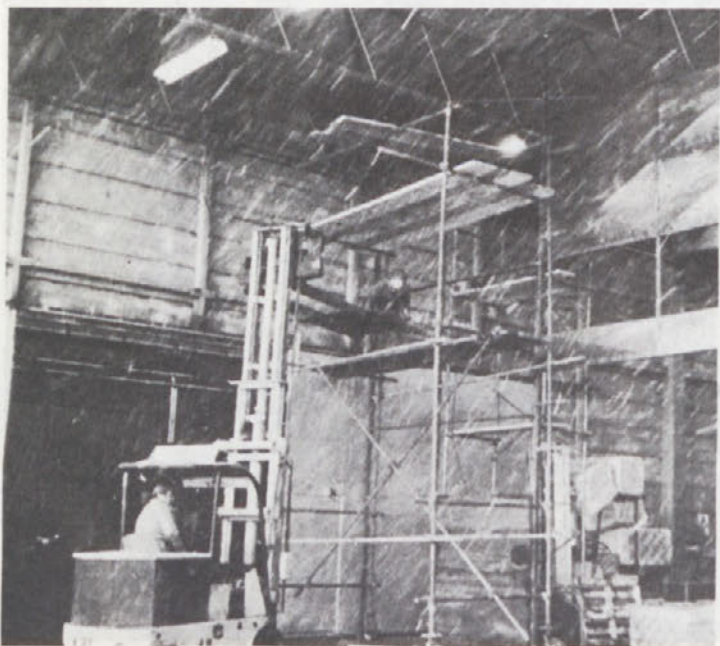


Nova polnilnica akumulatorjev

Vsake novosti, ki pomeni izboljšanje pogojev dela, smo lahko veseli. Tako je ob južnem aneksu tovarne avtomobilov določena nova lokacija za polnilnico akumulatorjev za notranja

transportna sredstva.

Dela so v polnem razmaku pridni delavci vzdrževanja se niso ustrašili niti prvega pravega mraza in ne snega.



Iz slabe moke ni dobrega kruha

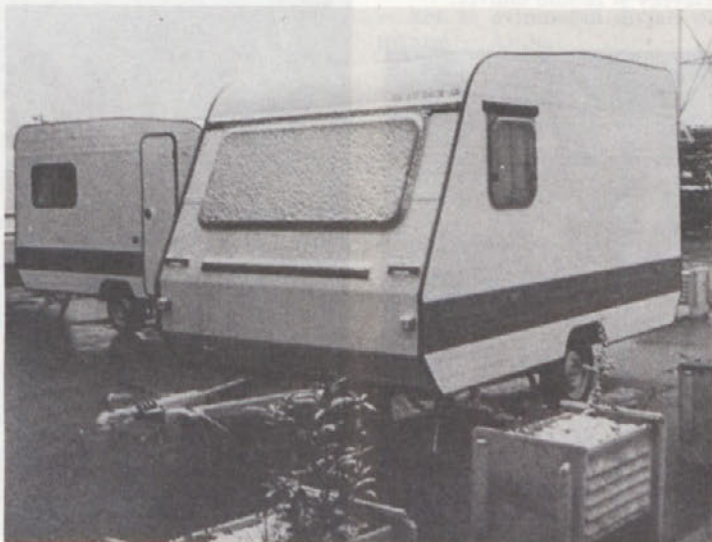


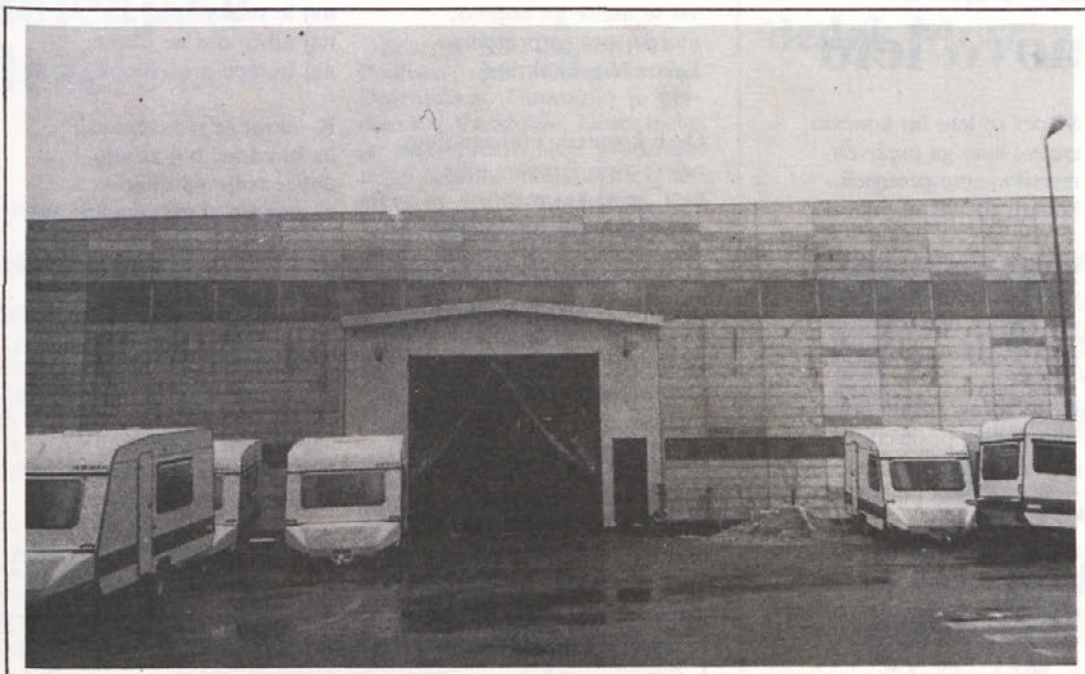
Pomena in vloge vhodne kontrole materialov ni potrebno posebej poudarjati, saj vsakdo ve, da iz slabe moke ni moč speči dobrega kruha. Zato ni naključje, da tudi na tem področju posvečamo kakovosti veliko pozornost.



Prvi sneg

Takole smo ujeli v naš objektiv prvi letošnji sneg na tovarniškem dvorišču.





Novoletne želje

Manj zadovoljni nad svojimi prostori pa so delavke in delavci računovodstva in posebne finančne službe, ki bodo v svojem pismu dedku Mrazu gotovo napisali, da si v letu 88 želijo bolj urejene delovne razmere. V življenju je pač tako, kakor se znajdeš, oziroma enkrat jaz drugič ti. Stanja pa le ne gre jemati preveč tragično. Akcija urejanja pisarniških prostorov se je letos začela v razvoju, upamo pa, da se s koncem leta ne bo tudi končala. Tudi tehnologi in nabavniki gotovo potrebujejo urejene prostore, ki dokazano vplivajo na rezultate dela, ne pa takšnih kot jih imajo zdaj.



Bolje, da ostanejo zaprta

Napis na vratih garderobe ni slučajen, je pa povsem umesten. O tem se prepričate tisti hip, ko si drznete odpreti vrata. Groza. Ob neznosnem smradu je pred vami grozljiva podoba garderobe, kjer naj bi se delavci preoblačili. O tem, v kakšnem stanju so omarice, zgovorno priča posnetek in so vse besede odveč. Veliko mero krivde za tako stanje lahko pripišemo kar uporabnikom, smrad pa kliče po pralnici delovnih oblek, o kateri v IMV že mnogo let (žal) samo sanjamo.

Slike sanitarij pa bolje, da ne objavimo, saj bi se ob njej zgrozili. Ob tem naj zapišemo le to, da mora npr. delavec iz težke

Nič več na prepihu

Tudi v novomeški tovarni prikolic so delavci zadovoljnejši, saj od tedaj, ko je bil postavljen nadstrešek nad mostom, niso več izpostavljeni nenehnemu prepihu.

Barve razkrivajo

Tokrat nam je res žal, da Kurirja ne izdajamo v barvah, saj bi bila že barvna slika dovolj, da bi bralcu predočila pisanost, v kakršno so se odeli v TOZD Tovarna avtomobilov.

Najbolj je to opaziti v jedilnici in še v kakšnem bližnjem bifeju, ko so zbrani delavci različnih proizvodenj na malici...

Ko smo spraševali, zakaj kar na lepem taka pisanost, je nekdo v šali dejal: »Ja, zato, da šefi najdejo svoje, da jih vsaj po barvah spoznajo.«

Šalo na stran! Sedaj v našem največjem tozdu vedo, kdo kam spada in če še ne veste, kam sodi katera barva, je tu razlaga:

– zelene delovne obleke nosijo delavci kontrole kakovosti

- modre – proizvodnja I
- rjave – proizvodnja II
- temno zelena – proizvodnja III
- siva – proizvodnja IV
- vinsko rdeča – proizvodnja V
- oranžna, svetlo modra – SCP

presernice prehoditi 500 m v vsako smer, če hoče opraviti potrebo, kar je pač neizogibna biološka nuja.



VERDEL: »V zvezi s pritožbami kupcev naj rečem, da jih je vedno preveč, seveda niso vedno objektivne. Slednje nas usmerjajo k izboljšanju kvalitete servisiranja, ki se kažejo v potrebi po novih servisih k višji kakovosti usluge, nenehnemu izobraževanju mehanikov, ki imajo vse več dela z visoko tehnologijo (elektronika, ABS, klima naprava itd.), k uvajanju hitrejših načinov izdobjavljanja rez. delov. V IMV vse premalo naredimo za spreminjanje miselnosti in obnašanje do kupcev, premalo pa tudi vzgajamo prodajalce v trgovski mreži in servisih, ki bi morali v vsakem trenutku kupca znati usmeriti.«

KURIR:

Letošnje leto smo razglasili za leto kakovosti. Zanima nas, kako vi ocenjujete uspešnost te akcije, saj imate gotovo povratne informacije?

VERDEL: »Kakovost proizvoda ne pomeni samo kakovosti izdelave proizvoda, torej dela montažerja, saj le-to ne more vselej vplivati na kakovost vgrajenih delov. Seveda pa tudi kakovost servisiranja, prodaje rezervnih delov sinergentno vpliva na vtis uporabnika vašega proizvoda. Predvsem pa ne gre več samo za leto kakovosti, saj tega ne gre koledarsko omejevali.«

KURIR: In vaše želje ob koncu leta?

VERDEL: »Predvsem si želim, da bi naši ljudje razumeli potrebo po uveljavljanju komercialne funkcije, da bi jo razumel širši kolektiv in da bi vsi spoznali, da moramo vlagati tudi v to.

Želim si dobrega sodelovanja in strpnosti vseh, ki v IMV tako ali drugače delamo na komercialni funkciji, saj se ravno na tem področju vsakodnevno pojavljajo novosti. Zato nam je toliko bolj potrebna elastičnost, prilagodljivost, ki sicer ni vsem dana sama po sebi, a se jo da pridobiti.

Želel bi, da se zavemo, da je vsako delo zahtevno, tudi v komercialni, in da sama pripadnost firmi in predanost delu ni dovolj za uspeh.

V človeka – delavca do sedaj nismo zadosti vlagali in posledica je stanje, ki sicer ni brez perspektive, saj že samo dejstvo, da se ga z vso resnostjo zavedamo, pomeni dobro znamenje.

In seveda želim vsem veliko zdravja in osebne sreče!«

Zahvaljujemo se vam za pogovor!

j. š.

Srečno novo leto

S–pet se leto bo končalo, srečno smo ga preživel, marsikaj smo pretrpeli, komaj, da nas ni pobralo!

R–oke bomo si podali, stare grehe oprostili, vse krivice odpustili in prijatelji ostali.

E–ni zdravi, drugi bolni smo novice poslušali, dnevno časopisje brali, zdaj smo vseh podatkov polni.

Č–rke močno so temnele, ko so pisale novosti, skoraj dar nam vida vzele, čez TV ekran brzele.

N–ovi davki, nove cene, podražitve in dajatve, olajšave prav nobene, čudne so življenja statve...

O–pla! Tu spremembe je zaznati, smo prikol'ce podražili, pa so z ZIS-a sporočili, da cene stare morajo ostati.

N–ovo leto je pred vrati, vsi se malce ga bojimo, morda spet ga preživimo, kakor že tolikokrat!

O–b kozarcih zdaj zapojmo, naj se vino v pesem zlije, tudi, če se kaj razbije, se prihodnosti ne bojmo!

V–edro v novi čas zaplujmo! Pas še malo pritegnimo! In za hudo, dolgo zimo v optimizem se obujmo!

O–gnji bodo se prižgali, pesem lepo razžareli, v vseh očeh zaplameneli, môro in skrbi pregnali.

L–etu mlademu odprimo, naj le starega prežene, naj nihče nas ne užene, naj ukrepe preživimo!

E–nkrat še si zaželim, da bi zdravi b'li za silo, dobre volje pa obilo za rezervo si vzemimo.

T–u za letos bi končali, ker zmanjkuje že papirja in ker drag je od hudirja, bomo strogo varčevali.

O–b kozarcih zdaj zapojmo, naj se vino v pesem zlije, tudi, če se kaj razbije, se prihodnosti ne bojmo!

IVANKA

Iz ptičje perspektive

Ga poznate? Ne? Stari imvejci pa ga gotovo. Božo Horvat se je pred kratkim mudil v Parizu in se seveda povzpel tudi na Eifflov stolp. Kaj vse je videl s pomočjo daljnogleda, pa nam ni hotel zaupati. Pravi pa, da nič slabega in da se nam obzorje širi...



On jih sestavlja

Novost, ki smo jo vnesli v Kurir letos in ki vas je, po vaših pismih sodeč, navdušila, so tudi križanke, ki smo jih začeli objavljati. Naj vam vsaj s fotografijo predstavimo njihovega avtorja: to je Brane Dolinar, zaposlen v TOZD Razvojni inštitut, sicer pa tudi navdušen hribolazec in smučar.

K sodelovanju seveda vabimo še vse ostale, ki vam sestavljanje križank, rebusov in ugank pomeni zadovoljstvo.



KM ZSMS DO IMV želi vsem delavcem SREČNO '88.

Pesmi dolenjske dežele



Severin Šali. Rojen 1911 v Podliscu pri Dobrniču na Dolenjskem. Gimnazijo je obiskoval v Varaždinu. Deset let se je nato preživljal s priložnostnimi ročnimi deli, sprva v Šibeniku in Karlovcu, zatem, od 1934, v Ljubljani z uradniškimi posli, dokler se ni leta 1938 zaposlil pri Jugoslovanski knjigarni, kjer se je od prvotnega prodajalca povzpел do urednika.

Bil je tudi sourednik Doma in sveta in urednik Slovenčeve knjižnice. Po vojni se je preživljal predvsem s prevajanjem in korektorstvom v Ljubljani in v Novem mestu. Tu je prevzel tudi vodstvo Dolenjske založbe, dokler se ni združila z založbo Obzorja iz Maribora. Od 1956 je bil tudi lektor Mladinske knjige in pri njej urednik nekaj knjižnih zbirk. Zdaj živi v pokoju.

Pesmi je začel objavljati leta 1938, v revijah Dejanje, Dom in svet, Vigred in drugod. Izdal je pesniške zbirke: Slap tišine, 1940; Srečavanja s smrtjo, 1943; Spev rodni zemlji, 1044; Pesek in zelenice, 1983; Sijoče mračine. Poleg poezije je Šali pisal tudi ocene in spremne besede v knjige, predvsem pa prevajal prozo iz srbohrvaščine, makedonščine, ruščine, češčine, nemščine in francoščine.

Severin Šali

ZIMSKI DAN

Lahnò počasi pada sneg
in pot, med poljem zaostala,
se kmalu več ne bo poznala.
Samoten grem na beli breg
ob vrsti žalostnih dreves,
kot mimo zmrznjenih teles.
Lahnò počasi pada sneg.

Dolina je ko čist, bel list,
v daljavi se gubè sani,
a moj pogled na vse strani
objema kraj, bleščeč in čist;
na njem je polje, vas, zvonik.
Lahnò počasi pada sneg.

Vse zginja v mrak in komaj sled
meja in njiv se črta v noč,
ki se razgrinja preko koč:
še mlin molči, zamrznjen v led.
Vse belo je, jaz, čas in breg.
Lahnò počasi pada sneg.



Po ukrepih...

— Vem, da so cene avtomobilov zamrznjene, vendar se mi zdi, da so le že predolgo...



Jošk Podgurski in dedek Mraz



Jošk: No, dedek, kva bo pa lets dobrega? Bo kaj, aaa?
Dedek: E, Jošk, veliko sem vlekkel s seboj, pa so mi zaradi nekih ukrepov pri vas na carini vse pobrali!





Nagradna križanka



Žreb je bil tokrat naklonjen naslednjim reševalcem:
Ivanka Androič, TOZD Commerce – nabava prik. dej.
Karel Gačnik, TOZD TO Mirna
Ernest Juhas, TOZD T.S.O.
Beli Manastir

Milica Turk, TOZD RI
Slavko Črnič, TOZD TOKG
Šmarjeta
Milka Jevnik, TOZD Podgorje
Šentjernej
Peter Klobučar, TOZD TA. pr.
V

Pile Piletič, TOZD Commerce, DPK
Janez Jenič, TOZD TA, kontr. kak.
Bojan Dumešič, Gubčeva 18,
Metlika

Za reševanje NOVOLETNE križanke imate na voljo nekaj več časa. Rešitve pošljite najkasneje do 10. 1. 1988.

●	MOŠKO IME	SREDNJE. RASTLINA	ŠAHISTKA GAPRIJDA- ZVILI	ŽENSKO IME	DRŽAVA V AZIJI	ŠPANSKI NOGOMETAS AMANCIO	●	NOVOMEŠKI MARATONEC	FOSFOR	FRANC. ŠVICAR. PISATELJ	NATEJ	ST. IGRALKA RINA	POLOTOK V SZ	SLOV. PESNIK ANTON	●
	DRŽAVA V J. AMERIKI						DRŽAVA V EVROPI GOZA V TURČIJI								ZILA ODVODNICA
	SEDEŽ EKONOMA							ŽENSKO IME VALJEVO							
	MESTO NA MADAGASKAR RZU										KOOPERANT IMV-JA LEPOTNA RASTLINA BREZE				
	IGRALKA BEGOVIC			EKSTROZIV. TELO PREBIVALKA ENE REPUB.								KATRAN TOMOSOV MOTOR			
	KONEC POLOTOKA		IGRALEC ROGER VRSTA BOUBONA					ZINSKA PADAVINA	ZAČETEK PRVA DEKA						
●	●	KLICA SKUPINA LJUDI NA SODIŠČU			AMPER SARATEVO		JAPONSKI SM. ŠKAKAL ANJONA + KORALNI OT.						KALCIJ PISATELJ (STENA)		
●	●	DRŽAVA V AZIJI VIŠINSKA TOČKA							HALERIJA V LUBI. DEKAGRAM					NAPAD	MITOL. BIVALIŠČE UMRLIH
	DRŽAVA V AZIJI						TUDE H. IME OBRAT ZA PROIZVOD. BETONA				MOŠKO IME TURLA				
	VRSTA RIBE					TOVARNA V ZADRU SKLADATEL KAROL						GRŠKA DEKA OBOR			
	MOŠKO IME				5 MESTO V KANADI			JUNAK RISANK ANIMIRANI FILM							
	NAPADALEC NA POLIT. OSEBO								POLUKSOV BRAT	TOVARNA V KOBARIDU					VRSTA LIKERJA
●	●	OSIVALEC ALKOHOLA VERPETINA									OTOK V PACIFIKU JEZERO V AFRIKI				
	VODIK	SKLADATEL COPLAND VRELA VODA				ŽENSKO IME								METER ŠKOTSKO KRILLO	
	ROKOM. KLUB		SLOVEN. PESNIK GRUDEN	OSVEBILNA PIJACA OREL IZ GER. MIT.			IGRALKA KISIŠ VIŠOKA KARTA						KARLOVEC ZEČNI OTOK		
	DEL NOVE GVINEJE					DEL PLOTA IVANA KOBILICA						POGORJE V AFRIKI RAPOREDNI ČRKI			
	PREDEL JAD KOMNO														
●	●	SVATBA						PALESTIN. VODITELJ							



IMV KURIR izdaja delovna organizacija Industrija motornih vozil Novo mesto. Izhaja štirinajstredno v 7000 izvodih. Glavni urednik: Jasna Šinkovec. Odgovorni urednik: Vojko Grobovšek. Tehnični urednik: Mira Žonta. Člani uredniškega odbora: Jovo Bogovac, Aleš Fink, Danica Ivanušič, Barbara Krajnc, Vida Mamilovič – predsednica, Bojan Mikec, Jože Muhič, Boris Padovan, Ernest Sečen, Bojan Tomšič, Janez Zupančič. Izdajateljski svet: Vida Rifelj, Vinko Škof, Spasenka Lazarov, Jasna Šinkovec, Miloš Jakopec, Franci Novosel. Uredniki rubrik: Spasenka Lazarov, Pepelnak Štefan. Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška c. 20. Grafična priprava in tisk: TISKARNA NOVO MESTO.